

Standard

► 671 ► Ekim 2018 ► Ekonomik ve Teknik Dergi ► ISSN:1300-8366

► TSE'den Vestel'e TS ISO 29990 Eğitim ve Öğretim Hizmetleri Yönetim Sistemi Belgesi

Yerli Üretim

- Küresel Ekonomiye Yönelik Yükselen Riskler Büyüme Aşağı Çekiyor
- KOSGEB'in Yeni Destek Modelleri ve Yerli Üretim ► Yerli Üretim Olmazsa Olmazımızdır
- Milli Ses Ver Projesi (2017-2023) ► Yerli Üretim Yerli Fikir ► 4 Ekim Hayvanları Koruma Günü
- ISO/TC 165 Ahşap Yapılar (Timber Structures) İstanbul Toplantıları Türkiye Delegatesi İzlenimleri
- Kuzey Kore: Çok Konuşulan Hemen Hiç Bilinmeyen Ülke – II

TSE'ye ulaşmanın en kısa yolu

TSEKurumsal

ISSN: 1300-8366 ► Yıl: 57 ► Sayı: 671 ► Ekim 2018

Sahibi: Türk Standardları Enstitüsü Adına
Adem şahin

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: Mehmet Necmettin Güneri

Yayın Yönetmeni: Serap Zeyrek

Editörler: Fatih Işık, Batuhan Batılı

Adres: TSE Basın Yayın Müdürlüğü
Necatibey Cad. No:112 06100 Bakanlıklar / Ankara

☎ 0312 416 66 63

► ✉ mfishik@tse.org.tr

Abone: Adem Dağılı ► ☎ 0312 416 67 47

Reklam: Ceylan Bahardoğan ► ☎ 0312 416 62 20

Grafik Tasarım: Ali Osman Polat

Baskı ve Dağıtım: İleri Basım Mat. Amb. Reklam Tanıtım Yay. ve
Teknik Hiz. Tic. A.Ş. B.Çekmece / İstanbul ► ☎ 0212 454 32 55

Yayın Türü: Yerel Süreli

Basım Tarihi: 19.11.2018

Dergide yayınlanan yazılardaki görüşler yazarlara ait olup
derginin ve yazarın adı alınarak iktibas edilebilir. Dergimize
gönderilen yazılar yayınlansın veya yayınlanmasın iade edilmez.

www.tse.org.tr

444 0 873

Prof. Dr. Adem Şahin

► TSE Başkanı

Değerli Okuyucular,

Geçtiğimiz ağustos ayında Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından sanayiciler, KOBİ'ler ve teknoloji girişimcileri için hazırlanan 16 maddelik 'Destek Paketi'nin ilk iki maddesini 'yerleştirme programı' ve 'yerli ürünlere fiyat avantajı' oluşturuyordu.

Sanayi ve Teknoloji Bakanımız Sayın Mustafa Varank'ın önümüzdeki günlerde detaylarını paylaşacağını belirttiği yerleştirme programı, bahsi geçen destek paketinde özet olarak, sanayimizin ara malı ithalatını oluşturan 2739 ürün grubu; teknoloji seviyesi, ithalatımız içindeki payı, uluslararası pazar ve rekabet potansiyeli ile ülkemizin üretim yetenekleri dikkate alınarak Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından incelendiğini ve bu inceleme doğrultusunda, minimum 30 milyar dolarlık ithalata karşılık gelen öncelikli ürün gruplarının yerleştirilmesi çalışmaları olarak tanımlanmıştı.

Bir diğer madde olan yerli ürünlere fiyat avantajı için ise yine aynı destek paketinde, orta ve yüksek teknoloji ürün grupları için kamu ihalelerinde yerli ürünlere yüzde 15 zorunlu fiyat avantajı tebliğinin etkin şekilde uygulanması için takip mekanizması oluşturulacağı belirtiliyordu.

Uluslararası ticaret savaşlarının yaratmış olduğu küresel belirsizlikler ve enflasyonla topyekûn mücadelemiz kapsamında devletimiz tarafından alınan bu önlemler ve üreticilerimize verilen bu desteklere elbette Türk Standardları Enstitüsü olarak biz de katılıyoruz.

Nitekim sanayiciler, KOBİ'ler ve teknoloji girişimcileri için hazırlanan 16 maddelik 'Destek Paketi'nin 15. maddesi şu ibarelerden müteşekkildir:

- TSE hizmet ücretlerinde yüzde 25 indirim yapılması ve TSE alacaklarının yeniden yapılandırılması,
- Sanayicimizin rekabet gücünü artırmak amacıyla, Türk Standardları Enstitüsü tarafından verilen TSE, TSEK, Hizmet Yeri Yeterlilik (HYB), Helal Yönetim Sistemleri uygunluk belgeleri belgelendirme ücretlerinde yüzde 25 indirim yapılması,
- İhracatçımızın rekabet gücünü artırmak amacıyla, ihracat uygunluk değerlendirme ve belgelendirme hizmet ücretlerinde de yüzde 25 indirim yapılması,
- Türk Standardları Enstitüsü'nün vadesi geçmiş ve icra takibi başlatılmış alacaklarının yeniden yapılandırılması.

31 Aralık 2019 tarihine kadar devam edeceğimiz bu desteklerle yerli üreticimizin ve ülke ekonomimizin yanında olmaya her koşulda devam edeceğiz.

Ülke olarak bu zor günlerde, birlik ve beraberlik hususundaki emsalsiz duruşumuzla bütün dünyaya bir kez daha örnek olacağımıza yürekten inanıyorum.

22 Küresel Ekonomiye Yönelik Yükselen Riskler Büyüme Aşağı Çekiyor

32 Yerli Üretim Olmazsa Olmazımızdır

Standard
Ekonomik ve Teknik Dergi

- 28 KOSGEB'in Yeni Destek Modelleri ve Yerli Üretim
- 36 Milli Ses Ver Projesi (2017-2023)
- 42 Yerli Üretim Yerli Fikir
- 54 ISO/TC 165 Ahşap Yapılar (Timber Structures) İstanbul Toplantıları Türkiye Delegesi İzlenimleri

60 Kuzey Kore: Çok konuşulan, hemen hiç bilinmeyen ülke – II

‘Yerli Üretim’ logosu tanıtıldı

Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan, Yerli Üretim Logosu Tanıtım Toplantısı'nda ihracatın teknoloji odaklı projelerle desteklenmesi noktasında çalışmaların sürdürüldüğünü aktardı.

Pekcan, iç piyasanın sağlıklı şekilde işlemesi için gerekli denetimleri yürüttüklerini vurgulayarak, şöyle konuştu:

Türkiye’de ürettiğimiz ürünler için yerli üretim logo-su geliştirdik. Böylece vatandaşlarımız, etiketlerden, bu ülkede üreten, yatırım yapan, istihdam sağlayan insanlarımızın ürettikleri ürünlerin ay-rımını yapabi-lecekler. Yerli üretimimize sahip çıkmak, çocuklarımızın zengin gelece-ğine sahip çık-mak demektir.

“İç piyasada spekülasyon yaratarak tüketicimize zarar veren, Ahilik kültürüyle bağdaşmayan uygulamalar sergileyen firmalar ve kuruluşlar üzerinde denetimlerimizi artırdık ve gerekli önlemleri alıyoruz. Son iki haftada ALO 175 hattına ve dilekçelerle Bakanlığımıza yaklaşık 18 bin başvuru yapıldı. Bu başvuruları değerlendiriyoruz. Öte yandan tüketicilerimizin fiyat dalgalanmalarından etkilenmemesi için gümrük prosedürlerinde, gümrük vergilerinde değişiklikler yapıyoruz.”

Pekcan, spekülasyonlarla üreticilere ve tüketicilere zarar vermek isteyen firma ve kuruluşlara engel olacaklarını, bununla ilgili her türlü tedbiri alacaklarını dile getirdi.

Bugünün Türkiye ekonomisi için önemli bir gün olduğunu ifade eden Pekcan, “Türkiye’de ürettiğimiz ürünler için yerli üretim logosu geliştirdik. Böylece vatandaşlarımız, etiketlerden, bu ülkede üreten, yatırım yapan, istihdam sağlayan insanlarımızın ürettikleri ürünlerin ayrımını yapabilecekler. Yerli üretimimize sahip çıkmak, çocuklarımızın zengin geleceğine sahip çıkmak demektir. Vatandaşlarımıza bu ülkede üretilmiş ürünleri gösterecek yerli üretim logomuzun hepimize hayırlı olmasını diliyorum” ifadelerini kullandı.

Yerli üretim logosunun kullanımı

Bakanlığın internet sitesinde yer alan duyuruda etiket, tarife ve fiyat listelerinde bulunması zorunlu hususların, Fiyat Etiket Yönetmeliğinin “Etiket bulundurma zorunluluğu” başlıklı maddesinde düzenlendiğine işaret edilerek, perakende olarak satışa sunulan mal veya hizmetlere ilişkin etiket, tarife ve fiyat listelerinde malın üretim yeri, ayırıcı özelliği, tüm vergiler dahil satış fiyatı ve birim fiyatının belirtilmesinin zorunlu olduğu vurgulandı.

Duyuruda, 3 Ekim’de yürürlüğe giren düzenlemeyle söz konusu Yönetmelikte değişikliğe gidildiği hatırlatılarak, Türkiye’de üretilen ürünlerin etiket, tarife ve fiyat listelerinde kullanılması zorunlu yerli üretim logosu için dikkat edilmesi gereken hususlara yer verildi. Duyuruya göre logonun kullanımına ilişkin Bakanlıkça belirlenen hususlar şöyle:

- Yerli üretim logosunun Türkiye’de üretilen tüm ürünlerin etiketlerinde, tarife ve fiyat listelerinde kolaylıkla görünebilir ve okunabilir şekilde bulunması zorunlu olacak.
- Logo, tüketicilerin rahatça görebileceği şekilde ve orijinal renklerinde yerleştirilecek.
- Logonun küçültülmesi veya büyütülmesi gereken durumlarda yerli üretim logosu kurumsal kimlik kılavuzunda yer alan oranlara uyulması gerekecek. ■

ASELSAN'dan Yerlileştirme Hamlesi

Türk savunma sanayisinin lider şirketlerinden ASELSAN, ihtiyaç duyduğu ürün ve malzemelerin yerlileştirilmesi için önemli bir hamle başlattı. Yerli ve milli teknoloji çözümleri için çalışmalar yürüten ASELSAN, bu süreçte birlikte iş yaptığı tedarikçilerle kurduğu ilişkiyi farklı bir noktaya taşıyor.

Öncelikli olarak yerlileştirilmek istenen malzemeleri broşür haline getirerek firmalara sunan ASELSAN, bu amaçla birlikte çalışma davetinde bulundu.

ASELSAN'ın yerlileştirme çalışmalarında pay sahibi olmak isteyen firmalar, broşürleri inceleyip yetkinliklerine uygun ürüne karar verdiklerinde millilestirme@aselsan.com.tr adresine yeteneklerini ve neden bu ürünün yerlileştirilmesinde görev almak istediklerini anlatan en fazla 2 sayfalık bir niyet mektubu ile başvuru yapabiliyor. Bu başvurular, ASELSAN Milli ve Yerli Ürün Geliştirme Kurulu tarafından değerlendirilerek uygun bulunan ürünler için teknik çalışma başlatılıyor.

Yerlileştirme konusundaki yeni yaklaşımlarına ilişkin bilgi veren ASELSAN Merkezi Tedarik Direktörü Ali Rıza Kılıç, şirketin, savunma sanayisinin teknolojik gereksinimlerine paralel olarak ihtiyaçlarını karşılamak için çok sayıda teknolojik malzemeyi, ara ürünü yurt dışından tedarik ettiğini söyledi.

Türkiye'deki yerli ve milli üretime yönelik çabalara katkıda bulunmak amacıyla yurt dışından tedarik ettikleri malzeme ya da ara malzeme niteliğindeki çok sayıda kalemi incelediklerini dile getiren Kılıç, şöyle konuştu:

“Son 3 yılda yurt dışından temin edilen yaklaşık 15 bin kalem malzemeyi bu şekilde inceleyerek bunların içerisinde gelecekte de alabileceğimiz, ortak projelerde kullanabileceğimiz, potansiyel tedarikçiler açısından da bir hacim oluşturabileceğini düşündüğümüz, bizim için kritik olan malzemeleri belirledik. Bunların her biri için bir broşür hazırladık. Bunlarda malzemenin genel özelliklerini çok fazla teknik detaylara girmeden belirleyerek, tedarikçiye fikir verebilecek maksimum bilgiyi vermeye çalıştık.

Burada amacımız, bu tür teknolojik ürünlere ilgi duyan tedarikçileri tespit etmek, onlarla bağlantıya geçip, teknik görüşmeler yaparak bu ürünü yerlileştirip ülkemize kazandırmak. Bu ürünlere tek başına ürün diye bakmamak la-

zım. Buradaki asıl amaç, teknolojiyi kazanmak. Biz belki o ürünün 1-2 çeşidini alıyoruz ama bunu yapabilecek firmalar o teknolojiyi kazanmış olacaklar ve sadece bize değil, aynı zamanda bu ürüne ihtiyaç duyabilecek diğer ana sanayi firmalarına hizmet edebilecekler, yurt dışı pazarlara açılarak ihracat yapabilecekler. Böylece biz ürünü yerlileştirme çalışmasını yürütmüş olacağız, onlar için de bir pazar yaratılmış olacak.”

900 milyon dolarlık pasta büyüyecek

Kılıç, bundan önce de çok sayıda yerlileştirme çalışması yürüttüklerini, yürütmeye de devam ettiklerini belirterek, yeni yaklaşımla tüm bunları daha kurumsal hale getireceklerini ifade etti.

Ali Rıza Kılıç, ASELSAN sitesinde tedarikçi portalı aracılığıyla bu ürünlerin hepsine ulaşılabilirliğini söyledi.

Türkiye’de ve yurt dışında ASELSAN ürün ve çözümlerinde kullanılan 220 malzemeyi temsil eden 62 broşürü tedarikçilerin görüşüne sundukları bilgisini veren Kılıç, şunları kaydetti:

“Bir taraftan yerlileştirme süreci başlayanları listeden çıkaracak, bir taraftan da güncel ihtiyaçlar doğrultusunda listeye yeni malzemeler ekleyerek, güncellemeye devam edeceğiz. Amacımız bu listeyi sürekli güncel tutmak ve geliştirerek ilerlemek. Bu şekilde yerlileştirme, yurt içinden alım oranımız yükselecek, hem bizim açımızdan hem de ülke açısından bir katma değer oluşacak. 2008’de yurt içi alım oranımız yüzde 35-40 iken şu anda yüzde 65’lere çıkmış durumda. 2017’de yaklaşık 1,4 milyar dolarlık sipariş verildi. Bunun 900 milyon doları yurt içinden. Yurt içi alım oranını artırmanın yolunu arıyoruz. Bu da yerlileştirme çalışmaları ve anahtar teslim iş dağıtımından geçiyor. Bunun için yetkin, nitelikli alt yüklenicilere ihtiyaç var.” ■

Türk malının kalitesine kontrol talebi

Türk Mallarının Tanıtımı ve Kullanılmasını Teşvik (Türk Teşvik) Derneği Başkanı Harun Altunbaş, Türkiye’de üretilen mallar için etiketlerin üzerine yerli olduğunu belirtir nitelikte ayırt edici işaret konulması zorunluluğu getirilmesine ilişkin değerlendirmede bulundu.

Altunbaş, logo kararının tüketicileri yönlendirme ve hangi ürünlerin yerli olduğunun görülmesi açısından doğru olduğunu vurgulayarak, “Bu, atılması gereken bir adımdı, çok doğru oldu. Tüketiciler, bilinçlenmiş ve Türk markalarının hangileri olduğunu anlamış olurlar” ifadesini kullandı.

Dernek olarak sadece yerli ürün logosunun kullanılacak olmasını yeterli görmediklerine dikkati çeken Altunbaş, yerli mallar için üç ilkenin kalite, yenilik ve güven olması gerektiğini dile getirdi. Altunbaş, Türk malı ürünlerin kalite ve güven gibi bir misyonu olması gerektiğinin altını çizerek, şöyle devam etti:

“Türk malı dediğimizde insanların aklına kalite, güven ve yenilikçilik gelmeli. Gördüğümüz her Türk malına bu damga vurulduğu zaman, kalitesiz bir mal da o duruma düşmesin, bu konuya çok dikkat edilmesi gerektiğini düşünüyorum. Bu logoyla ilgili misyonu da taşıması lazım.”

Yerli ürünlerin kalitesinin düşürülmeye kalkışılması halinde bunun engellenmesi gerektiğine dikkati çeken Altunbaş, şunları kaydetti:

“Bu logonun kullanımında kontrol sistemi olması lazım. Bu logoyu, belli bir kalitedeki ürünler taşıyabilmeli, ürünlerin standartlarının olması lazım. TSE belgesi almalı, zararlı kimyasal maddeler bulunmamalı, CE ve ISO gibi belgeleri olmalı. Devamlı bu standartların kontrol ediliyor olması gerekiyor. Sadece Türk logosu koymakla bu iş bitmiyor. Evet logoyu koyalım, bilinçlendirelim ama onun kontrolünü de yapalım.” ■

TSE'den Vestel'e TS ISO 29990 Eğitim ve Öğretim Hizmetleri Yönetim Sistemi Belgesi

Türk Standardları Enstitüsü (TSE), TS ISO 29990 Eğitim ve Öğretim Hizmetleri Yönetim Sistemi konusunda ilk belgesini Vestel'e verdi.

TSE tarafından gerçekleştirilen denetim süreçlerini başarıyla tamamlayan Vestel'e, yenilikçi ve alanında ilk olma unvanını kazandıracak TS ISO 29990 Eğitim ve Öğretim Hizmetleri Yönetim Sistemi Belgesi, Vestel City-Vestel Müşteri Hizmetleri'nin yerleşkesinde gerçekleştirilen törenle verildi.

Belge törenine; TSE Belgelendirme Merkezi Başkanı İlhami Aktürk, Ege Bölge Koordinatörü Kürşat Yılmaz ile Vestel Müşteri Hizmetleri Genel Müdürü Dr. A. Tarkan Tekcan, Genel Müdür Yardımcısı Yıldırım Başkurt ile kurum çalışanları katıldı.

TSE Belgelendirme Merkezi Başkanı İlhami Aktürk törende yaptığı konuşmada Vestel'in uluslararası rekabet koşullarının karşısında yenilikçi çalışmaları ile başarıyı yakaladığını vurgulayarak; "Elektronik sektörünün lider kuruluşlarından Vestel'in, eğitim konusundaki faaliyetlerini inceleme imkânı bulduk. Gerçekten üretim kalitesini destekleyen bir eğitim prosesi ile karşılaştık. Üretim ve satış sonrası servis hizmetleri ile müşteri memnuniyeti ve marka değerini artırmayı hedefleyen Vestel'e, yaptığımız tetkikler sonucu TS ISO 29990 Eğitim ve Öğretim Hizmetleri Yönetim Sistemi Belgesini vermeyi uygun gördük. Bu belgelendirmenin bir diğer önemli özelliği de ülkemizde bu belgelendirmeyi yaptığımız ilk kuruluşun Vestel olmasıdır. Bu alanda, 1 numaralı belgeyi Vestel almıştır. Bu başarı, Vestel'in eğitim çalışmalarına verdiği önemden kaynaklanmıştır. Eğitim konusunda, en az üretim kadar başarılı sonuçlar elde eden Vestel'in, bundan sonra daha da etkin eğitim modelleri yürüteceğine yürekten inanıyoruz" diye konuştu.

Vestel Müşteri Hizmetleri Genel Müdürü Dr. A.Tarkan Tekcan da yaptığı konuşmada, TSE'den aldıkları belge ile eğitim faaliyetlerini taçlandıklarını dile getirdi. ■

Sürdürülebilirlik için üretim ve tüketim alışkanlıklarında değişim şart

San Francisco'da 12-14 Eylül tarihlerinde düzenlenen ve 150'yi aşkın ülkeden 1000'in üzerindeki katılımcının yer aldığı Küresel İklim Hareketi Zirvesi'nde öne çıkan noktalar, "küresel ortalama sıcaklık artışının sınırlandırılması, fosil yakıtların aşamalı olarak azaltılması, ciddi temiz enerji yatırımlarının hızlandırılması" oldu.

ABD Başkanı Donald Trump'ın Paris Anlaşması'ndan ayrıldığını duyurmasının ardından geçen süreçte "İklim Değişikliği ve Küresel Isınma" kavramlarının tüm ülkeler tarafından "sorun" olarak görülmediği eleştirilerine rağmen, tarihinde ilk kez aynı anda iki kasırgayla mücadele eden ABD'de bir araya gelen yönetim muhalifleri, zirvede iklim değişiminden en çok kendilerinin etkilendiğini ve politikalarda değişiklik olmazsa daha büyük felaketlerin kapılarını açacağını kaydetti.

Dünya genelinde mevsim normalleri dışında yaşanan kasırga, sel, kuraklık ve yangın gibi doğa olaylarının ülkelerin ekonomik durumu ve nüfuslarından bağımsız olarak gerçekleştiği ve her türlü önlem alınmasına rağmen bunların tesadüf sayılamayacağını aktarıldığı zirvede, bu durumun iklimdeki değişimin mevsim üzerine olağan etkisi olarak kabul edilmesi gerektiği vurgulandı.

İklim değişikliğine sebep olan sektörlerin başında enerjinin geldiği belirtilirken, bu sektördeki çevresel sorunların çözülmesiyle iklim değişikliği ile mücadele konusunda da sonuca ulaşılabileceğinin kabul gördüğü zirvede, küresel ortalama sıcaklık artışının sınırlandırılması, fosil yakıtların aşamalı olarak azaltılması, ciddi temiz enerji yatırımlarının hızlandırılması gibi konular öne çıktı.

Uzmanlar, gelecek 100 yıl içinde ortalama 2 derecenin üzerindeki olası sıcaklık artışının, iklim değışikliğı ile beraber eko-sistemler üzerinde de "geri dönüşsüz" etkileri olacağını belirtiyor.

Özellikle, temiz enerji yatırımlarının hızlandırılmasının önemine değinilen zirvenin ardından, iklim değışikliğı ile mücadelede tüm ülkelerin üretim ve tüketim alışkanlıklarında kökten değışikliklere giderek özellikle temiz enerji yatırımlarına ağırlık vermesi için öngörülebilir ve sürdürülebilir bir finansal yapının oluşturulması gereğine işaret edildi.

Diğer taraftan, ilk etapta güçlü ekonomilerin iklim olaylarından daha az etkileneceğı varsayılırken, araştırmalar bu fikrin aksine tüm insanlığın iklim değışimi ve küresel ısınma tarafından tehdit altında olduğunu ortaya koyuyor.

Son yıllarda iklim değışikliğı ile mücadelede farkındalık artmış olmasına rağmen, bazı sektörlerde istenen büyük adımların atılamaması ise dikkatlerden kaçmıyor.

Küresel petrol ve doğalgaz yatırımlarının daha sürdürülebilir ve temiz kaynak odaklı yenilenebilir enerji kaynaklarına yönelimi çözümün başında gelse de Uluslararası Enerji Ajansı, Petrol İhraç Eden Ülkeler Örgütü ve Uluslararası Yenilenebilir Enerji Ajansı gibi kuruluşların sektörel raporlarında, hala 'ekonomik büyümenin petrol tüketimine bağı olduğu' saptamaları ağırlığını koruyor.

Dünya iklim bilimcileri, küresel iklim değışikliğinin nihai etkilerinin, 100 yıl sonunda ortaya çıkacak küresel yüzey sıcaklığı artışının, 2 derecenin altında kalması gerektiğini savunuyor. Uzmanlar, gelecek 100 yıl içinde ortalama 2 derecenin üzerindeki olası sıcaklık artışının, iklim değışikliğı ile beraber eko-sistemler üzerinde de "geri dönüşsüz" etkileri olacağını belirtiyor. Bu çerçevede, Paris'te 30 Kasım-12 Aralık 2015 tarihlerinde gerçekleştirilen Birleşmiş Milletler İklim Değışikliğı 21. Taraflar Konferansı'nda (COP21) küresel ısınmaya karşı alınacak önlemler 195 ülkenin oy birliğiyle kararlaştırılmıştı. Anlaşma metninde ortalama sıcaklık artış limitinin 100 yıllık global süreçte 1,5 ila 2 derece arasında sınırlandırılması konusunda uzlaşılmıştı. ■

Kanada'da yapay trans yağlar yasaklandı

Kanada Sağlık Bakanı Ginette Petitpas Taylor, yaptığı yazılı açıklamada, hidrojenize edilmiş yağların (PHO) yasaklandığını duyurdu.

Taylor, yasak kapsamına ülke içinde üretilen gıda ürünlerinin yanı sıra ithal gıdaların da dahil edildiğini aktardı. Bu kararın, Kanada'da önde gelen ölüm nedenlerinden olan kalp hastalığı riskini azaltmada anahtar işlevi göreceğini vurgulayan Taylor, şu ifadeleri kullandı:

"Trans yağlar, kalp hastalığına yönelik bir risk faktörü olan kanda kötü kolesterol seviyelerini (düşük yoğunluklu lipoprotein - HDL) yükseltirken, kalp hastalıklarına karşı koruyan iyi kolesterolün (yüksek yoğunluklu lipoprotein - LDL) kan seviyelerini de azaltır. Sağlık Bakanı olarak, Kanada'da ölümlerin önde gelen nedenlerinden biri olan kalp hastalığındaki artışla çok ilgileniyorum. Aldığımız bu kararın, Kanadalıları bu yağların neden olduğu kronik hastalıklardan koruyacağına inanıyorum."

Öte yandan, yapay trans yağların kullanıldığı gıdaların piyasadan çekilmesi için üretici firmalara bakanlık tarafından 2 yıl süre verildi. Firmalar bu süre zarfında hidrojenize edilmiş yapay trans yağları tedarik listelerinden çıkaracak.

Bakan Taylor, 17 Eylül 2018 tarihinin esas alındığı uygulama kararı gereğince, 17 Eylül 2020'de hiçbir markette gıda ürünlerinde hidrojenize edilmiş yapay trans yağ bulunmayacağını kaydetti.

Hidrojenize edilmiş yapay trans yağ nedir?

Doğal olmayan, tamamen sentetik olan yapay trans yağlar, sıvı bitki yağlarının hidrojen ile ısıtılması sonucu elde ediliyor.

Ucuz olduğu için bazı üretici firmalar tarafından tercih edilen bu yağlar özellikle erken ölümlerde önemli bir etken olarak gösteriliyor. Bu tür yağların en önemli zararının, 'kötü kolesterol' olarak bilinen LDL'yi artırması ve 'iyi koles-

terol' olan HDL'yi azaltması olduğu belirtiliyor. Bilimsel araştırmalar, trans yağ seviyesi yüksek olanların kalp krizi geçirme riskinin, normal beslenenlere göre 3 kat daha fazla olduğunu ortaya koyuyor.

Trans yağların ayrıca bağışıklık sistemini zayıflatarak diyabet, kas kaybı, kanser, obezite, kalp hastalıkları, kısırlık, karaciğer fonksiyon bozukluğu, alzheimer ve parkinson, hücre fonksiyon bozukluğu, kandaki yağ oranı yüksekliği, anne sütü kalitesinde düşüş ve düşük doğum riski gibi hastalıklara yol açtığı kaydediliyor. Hidrojenize edilmiş yağlar genellikle hazır patates kızartmaları, cips, kraker, bisküvi, çikolata, gofret ve benzeri besinlerde kullanılıyor. ■

Enerji talebi 2040'ta günlük 365 milyon varil olacak

Petrol İhraç Eden lkeler rgt'nün (OPEC) 2018 yılı Dünya Petrol Görünümü Raporu'na göre, 2040'ta fosil yakıtların küresel enerjideki payı yüzde 75'e çıkacak. Fosil yakıtlar içinde petrol yüzde 28 ile en büyük pay sahibi olacak. Petrol yüzde 25 ile doğalgaz ve yüzde 22 ile kömür izleyecek. Enerji talebinde yenilenebilir enerji kaynaklarının payı yüzde 19, nükleer enerjinin ise yüzde 6 olacak.

Küresel enerji talebi, 2040'a kadar yıllık ortalama yüzde 1,2 artışla günlük 364 milyon 700 bin varil petrol eř değerine yükselecek. Artışın büyük bir bölümü gelişmekte olan ülkelerden kaynaklanacak. Gelişmekte olan ülkelerdeki enerji talebi 2040 yılına kadar, yıllık ortalama yüzde 1,9, Avrasya bölgesinde ise yıllık ortalama yüzde 0,7 yükselecek. Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma rgt (OECD) bölgesinin enerji talebi ise büyük ölçüde aynı kalacak.

Küresel petrol talebi ise 2040'ta günlük 111,7 milyon varil olarak gerçekleşecek. Gelişmekte olan ülkelerde petrol talebi günlük 66,6 milyon varile, Avrasya bölgesinde ise günlük 6,4 milyon varile çıkacak. OECD bölgesinde talep, günlük 38,7 milyon varile gerileyecek.

OPEC'in ham petrol üretimi 2040'ta günlük 49,3 milyon varil olarak hesaplanırken, dünyada üretilen petrol içerisinde payı yüzde 36'ya yükselecek.

Küresel petrol talebinde sektörel bazda en fazla artışın yaşandığı alan karayolları ulaşımı olacak. Karayollarında petrol kullanımı 2040'ta günlük 47,8 milyon varile yükselecek. Bunu sırasıyla havacılık, sanayi ve petrokimya gibi sektörler takip edecek. ■

Asansörlere sıkı takip

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, can güvenliği açısından en yüksek risk taşıyan ürünlere yönelik denetimlerini sıkılaştırdı. Bu kapsamda Bakanlık, vatandaşların günlük hayatta en fazla kullandığı ürünlerden asansörleri, Asansör Takip Sistemi (ATS) ile yoğun şekilde izliyor.

Bakanlıkça yetkilendirilen 30 A tipi muayene kuruluşu tarafından bu yıl eylül ayı itibarıyla 283 bin 846 asansörün periyodik kontrolü yapıldı.

Denetimlerin artmasıyla güvensiz olarak nitelendirilen kırmızı etiketli asansör sayısında önemli bir azalış görüldü. Türkiye genelinde 2015'te yüzde 57,8 olan kırmızı etiketli asansör oranı bu yıl eylül ayı itibarıyla yüzde 25,4 seviyesine geriledi.

Eylül ayı itibarıyla kusursuz olarak tanımlanan yeşil etiketli asansörlerin oranı yüzde 29,3, hafif kusurlu mavi etiket sahibi asansörlerin oranı yüzde 43,8, kusurlu olarak tanımlanan sarı etiketli asansörlerin oranı ise yüzde 1,5 oldu.

Bakanlık, yıl sonuna kadar yaklaşık 390 bin asansörün periyodik kontrolünü yaparak ülke genelinde kayıtlı asansörlerin yüzde 82'sinin denetimini gerçekleştirme hedefiyle denetimleri yoğunlaştırdı.

İstanbul'daki asansörlerin yaklaşık yüzde 30'u güvensiz

Üç büyük şehirdeki duruma bakıldığında, İstanbul'da periyodik bakımı yapılan 63 bin 89 asansörün yüzde 28,5'inin kırmızı etiketli olduğu tespit edildi. Bu şehirdeki yeşil etiketli asansörlerin oranı yüzde 29,6, mavi etiketli asansörlerin oranı yüzde 40,6, sarı etiketli asansörlerin oranı ise yüzde 1,3 oldu.

Ankara'da da bakımı yapılan 32 bin 481 asansörün yüzde 42'sinin mavi, yüzde 34'ünün yeşil, yüzde 22,5'inin kırmızı, yüzde 1,5'inin ise sarı etiketli olduğu belirlendi.

İzmir'de ise 15 bin 765 asansörün yüzde 46,5'inin mavi, yüzde 27'sinin yeşil, yüzde 23,5'inin kırmızı, yüzde 3'ünün ise sarı etiketli olduğu tespit edildi.

Asansör montaj firmalarına 2,7 milyon liralık ceza

Periyodik kontrollerin yanı sıra Bakanlıkça, bu yıl eylül itibarıyla bin 288 asansöre piyasa gözetimi ve denetimi yapılarak ilgili mevzuatın gereklerini karşılamayan 734 asansör için montaj firmalarına 2 milyon 769 bin lira idari para cezası uygulandı.

Denetimler kapsamında, asansör bakım faaliyeti yürüten firmalara yönelik hizmet kontrolleri sonucunda ise 739 bin lira ceza kesildi.

Düzenli olarak asansörlerin aylık bakımlarının yapılması gerektiği konusunda uyarın Bakanlık yetkilileri, vatandaşların asansörlerin güvenlik seviyesinin her yıl değişmemesi için Hizmet Yeterlilik Belgesi'ne (HYB) sahip yetkin bir bakım firmasıyla bakım sözleşmesi imzaladıklarından emin olmaları gerektiğini vurguladı.

Yetkililer, vatandaşların periyodik kontrol neticesinde iletilen raporları inceleyerek asansörde tespit edilen uygunsuzluklar hakkında bilgi sahibi olmaları ve bu kapsamda yürütülecek düzeltmeleri takip etmeleri gerektiğinin altını çizerek, asansörde herhangi bir etiket olmaması durumunda periyodik kontrolünün yapılması için belediye veya il özel idaresiyle iletişime geçilmesinin önemli olduğunu belirtti.

Kırmızı etiketli asansörlerin kullanımının vatandaşların can ve mal güvenliğini tehlikeye attığına dikkati çeken yetkililer, kırmızı etiketli asansörün kullanıldığını gören vatandaşların ALO 130 Ürün Güvenliği Şikayet Hattı ve CİMER aracılığı ile Bakanlığa başvurabileceklerini bildirdi. ■

AB'nin tüketiminde yeşil enerjinin payı yüzde 30

Avrupa Birliği'nde (AB) hane halkı ve işletmelerin tükettiği elektriğin yüzde 30'u yenilenebilir enerji kaynaklarından elde edildi.

AB'de üretilen yenilenebilir enerjinin miktarı, 2006 ila 2016 arasında yaklaşık yüzde 66,6 artarken, bu ortalama yıllık yüzde 5,3'lük bir yükselişe denk geldi.

AB üyesi devletler düzeyinde, beş ülkede 2016 yılında tüketilen elektriğin yarısından fazlası yenilenebilir kaynaklardan sağlandı. Bu ülkeler yüzde 73'le Avusturya, yüzde 65'le İsveç, yüzde 54'le Portekiz ile Danimarka ve yüzde 51'le de Letonya olarak belirlendi.

2016 yılında brüt nihai enerji tüketiminde rüzgar, güneş ve biyokütle gibi 'yenilenebilir' olarak adlandırılan kaynaklardan elde edilen enerjinin payı ise yüzde 30 seviyesinde gerçekleşti.

AB'de hidroelektrik güç yüzde 36,9'la en önemli yenilenebilir enerji kaynağı oldu. Ardından yüzde 31,8'le rüzgar gücü, yüzde 19,7 ile diğer kaynaklar ve 11,6 ile de güneş enerjisi sıralandı.

AB üyesi devletler düzeyinde, beş ülkede 2016 yılında tüketilen elektriğin yarısından fazlası yenilenebilir kaynaklardan sağlandı. Bu ülkeler yüzde 73'le Avusturya, yüzde 65'le İsveç, yüzde 54'le Portekiz ile Danimarka ve yüzde 51'le de Letonya olarak belirlendi.

Buna karşılık, 2016 yılında tüketilen elektriğin yüzde 10'undan azının yenilenebilir kaynaklardan geldiği dört ülke kayıtlara geçti. Söz konusu ülkeler de yüzde 6 ile Malta, yüzde 7 ile Lüksemburg ve Macaristan ve yüzde 9'la Güney Kıbrıs Rum Kesimi şeklinde sıralandı.

Bir başka ifadeyle "yeşil enerji", elektrik üretimine verdiği katkının yanı sıra iş piyasalarını da olumlu etkiliyor. AB'de yenilenebilir enerji alanında istihdam edilenlerin sayısı geçen yıl 1 milyon 286 bin seviyesinde gerçekleşti.

Öte yandan, AB, toplam enerji tüketiminde yenilenebilir enerjinin payını 2030'a kadar yüzde 32'ye çıkarmaya hazırlanıyor. ■

Yerli üretim için 41,7 milyon metrekare hazine arazisi kiraya verilecek

Çevre ve Şehircilik Bakanlığından alınan bilgiye göre, Bakanlıkça, Türkiye'deki orman alanlarını çoğaltmak, toprak, su ve bitki arasında bozulan dengeyi kurarak erozyonu önlemek ve insanların daha yeşil, temiz ve güzel bir ortam içinde yaşamalarını sağlamak amacıyla, Tarım ve Orman Bakanlığı ile Hazine taşınmazlarının ağaçlandırma amaçlı kiralanmasına ilişkin uzun yıllardır teşvik veriliyor.

Yerli üretim için 41,7 milyon metrekare hazine arazisi kiraya verilecek

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ile Tarım ve Orman Bakanlığı işbirliğinde yerli üretiminin artırılması amacıyla ağaçlandırma, hayvancılık ile tıbbi, aromatik ve süs bitkilerinin yetiştirilmesine ilişkin üç projeye 64 ilde 41,7 milyon metrekare Hazine arazisi uygun koşullarla vatandaşlara kiraya verilecek.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığından alınan bilgiye göre, Bakanlıkça, Türkiye'deki orman alanlarını çoğaltmak, toprak, su ve bitki arasında bozulan dengeyi kurarak erozyonu önlemek ve insanların daha yeşil, temiz ve güzel bir ortam içinde yaşamalarını sağlamak amacıyla, Tarım ve Orman Bakanlığı ile Hazine taşınmazlarının ağaçlandırma amaçlı kiralanaşına ilişkin uzun yıllardır teşvik veriliyor.

Bu kapsamda ceviz, badem, antep fıstığı, zeytin başta olmak üzere kavak, kızılğaç, okaliptüs, fıstıkçami, kızılçam, sedir, göknar, ladin, akasya gibi türlerin yetiştirilmesi amacıyla Hazine taşınmazları üzerinde kiralama bedeli dönüm başına yıllık 6 lira 75 kuruş 10 yıla kadar ağaçlandırma izni veriliyor.

İki Bakanlığın ortaklaşa yürüttüğü projelerle ilaç ve kozmetik sektöründe kullanılan tıbbi, aromatik bitkiler ve süs bitkileri ile hayvancılık alanında Hazine taşınmazları üzerinde üretim yapmak isteyen vatandaşlara yeni fırsatlar da sunuluyor.

Bu kapsamda mevcut ağaçlandırma uygulamasına ilave olarak, ilaç ve kozmetik sektöründe yoğun olarak kullanılan ve lavanta, gül, adaçayı, kekik, çörekotu başta olmak üzere 131 çeşit tıbbi ve aromatik bitki ile süs bitkilerinin yerli üretiminin artırılması amacıyla Hazine taşınmazları uygun koşullarla kiraya verilecek.

Bitkiler için 12,7 milyon metrekare alan kiraya verilecek

Hazine taşınmazları bu düzenleme ile çok yıllık bitkiler için 10 yıl, tek yıllık bitkiler için ise 5 yıla kadar kiraya verilebilecek.

Ayrıca hem ağaçlandırma hem de tıbbi, aromatik ve süs bitkileri yetiştirilmesi projeleri kapsamında ilk etapta, başta ceviz, badem, Antep fıstığı, zeytin olmak üzere ağaçlandırma amaçlı kiralama için 31 ilde 7,7 milyon metrekare, lavanta, gül, adaçayı, kekik, çörek otu başta olmak üzere tıbbi, aromatik ve süs bitkisi için 19 ilde 5 milyon metrekare olmak üzere ilk etapta 12,7 milyon metrekare alan kiralanaşacak.

Hayvancılık için 29 milyon metrekare alan kiraya verilecek

Öte yandan tarımsal faaliyetlerin desteklenmesinde Hazine taşınmazları üzerinde hayvancılık faaliyetlerinin yapılmasına imkan sağlanmasına ilişkin çalışmalar da sürüyor.

Hayvancılık bakımından iklim çeşitliliği ve geniş meraları ile önemli bir potansiyele sahip olan Türkiye'de organize hayvancılık yoluyla yerli üretimin artırılması için de Hazine taşınmazları vatandaşların kullanımına sunulacak.

Fazla başvuru olması halinde kiracılar puanlamayla belirlenecek

Çevre ve Şehircilik Bakanı Murat Kurum, konu ile ilgili yaptığı açıklamada, hazine taşınmazlarına ilişkin kiralamaların nasıl yapılacağına ilişkin detayları paylaştı.

Tıbbi ve aromatik bitki ile süs bitkileri yetiştirilmesine ilişkin düzenlemeyi değerlendiren Kurum, "Bu düzenleme ile çiftçilere sağlanan en büyük kolaylık, Hazine taşınmazlarının çok uygun bir bedelle, rayiç bedelin binde biri üzerinden kiraya verilmesidir. Örneğin değeri 100 bin lira olan bir tarlayı yıllık 100 lira üzerinden kiralıyoruz" ifadelerini kullandı.

Kiracıların nasıl belirleneceğine ilişkin de bilgi veren Kurum, şöyle devam etti:

"Tıbbi ve aromatik bitki ile süs bitkileri yetiştirilmek üzere belirlenecek taşınmazlar ilan edilecek olup, aynı taşınmaz için birden fazla başvuru olması halinde kiralama başvurusunda bulunanlar arasında seçim yapılırken belli kriterler üzerinden puanlama yapacağız ve en yüksek puanı alan hak sahibi ile sözleşme imzalayacağız. Bu puanlama sisteminde örneğin kadın girişimci veya 18-40 yaş arası genç çiftçiler, ziraat mühendisi ya da teknisyenleri, taşınmazın bulunduğu yerde ikamet eden ya da kayıtlı olanlar, Çiftçi Kayıt Sistemi'ne kayıtlı tıbbi aromatik/süs bitkisi yetiştiricileri, tarımsal amaçlı birlik kooperatif gibi üretici örgütleri artı puan olarak kiralamada öncelik hakkına sahip olabilecek."

Hayvancılıkta ilk 3 yıl yüzde 70 indirim

Bakan Kurum, Hazine taşınmazları üzerinde hayvancılık faaliyetlerinin yapılmasına imkan sağlayan düzenlemeye ilişkin de Hazine taşınmazlarının 'irtifak hakkı tesisi' olarak adlandırılan 'uzun süreli kiralama' yöntemi ile vatandaşların kullanımına bırakılacağını dile getirdi.

Kurum, "Bu yöntemle, Hazine taşınmazları üzerinde hayvancılık yatırımı yapmak isteyen vatandaşlarımıza 30 yıla kadar arazi desteği sağlıyoruz. Vatandaşlarımız, Hazine taşınmazlarının rayiç bedelinin yüzde 1'i üzerinden hesaplanacak yıllık bedel karşılığında bu destekten yararlanabilecek. Ayrıca, yatırımın ilk dönemindeki harcamaları dikkate alarak ilk 3 yıl için bu bedelden yüzde 70 oranında indirim de sağlıyoruz" bilgisini verdi.

Tesinin işletilmesi sonucunda elde edilecek toplam yıllık hasıllattan 'yüzde 1' oranında alınan payın, bu uygulamada 'binde bir' olarak alınacağını da vurgulayan Kurum, "Hayvancılık için Tarım ve Orman Bakanlığı ile ortaklaşa yürütülen proje kapsamında 53 ilimizde, 29 milyon metrekare Hazine taşınmazı belirlenmiş olup vatandaşlarımıza sunulacak" dedi.

Kurum, yürütülen üç proje ile toplam kullanılacak hazine taşınmazı sayılarını da şöyle açıkladı:

"Böylece bu üç proje için Türkiye genelinde toplam 64 ilimizde 41,7 milyon metrekare taşınmaz vatandaşlarımıza sunulmuş olacak. Yine bu 3 proje için Tarım ve Orman Bakanlığı ile koordineli olarak yürütülecek taşınmaz belirleme çalışmalarıyla üçer aylık periyotlarla yeni alanlar da belirleyerek, vatandaşlarımıza sunacağız. Bu taşınmazları ise Milli Emlak Genel Müdürlüğü internet sayfasında, ilgili belediye, ticaret, sanayi ve ziraat odalarında ve taşınmazın bulunduğu mahalle/köyde ilan ederek duyuracağız."

Başvurular nereye yapılacak?

Bu uygulamalardan yararlanmak isteyen vatandaşlar, Çevre ve Şehircilik İl Müdürlükleri bünyesindeki Milli Emlak Daire Başkanlıkları/Müdürlükleri ve ilçelerde Milli Emlak Şeflikleri ile Milli Emlak Genel Müdürlüğü'nün web sitesi 'www.milliemlak.gov.tr' üzerinden de yayınlanan taşınmazlara elektronik olarak da başvurabilecek.

Öte yandan bu projelerin etkin olarak uygulanmasını sağlanması amacıyla vatandaşların kiraladıkları taşınmaz üzerinde gerçekleştirmeyi taahhüt ettikleri proje ve faaliyetler ise Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından takip edilecek. ■

Hazine taşınmazları üzerinde hayvancılık yatırımı yapmak isteyen vatandaşlarımıza 30 yıla kadar arazi desteği sağlıyoruz. Vatandaşlarımız, Hazine taşınmazlarının rayiç bedelinin yüzde 1'i üzerinden hesaplanacak yıllık bedel karşılığında bu destekten yararlanabilecek. Ayrıca, yatırımın ilk dönemindeki harcamaları dikkate alarak ilk 3 yıl için bu bedelden yüzde 70 oranında indirim de sağlıyoruz.

Küresel Ekonomiye Yönelik Yükselen Riskler Büyüme Aşağı Çekiyor

Peyman Yüksel ► Ekonomist

Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı (OECD) tarafından yapılan tahminlere göre, Amerika Birleşik Devletleri (ABD) Başkanı Donald Trump'ın yarattığı belirsizlik nedeniyle dış ticarete oluşan problemler, İngiltere'nin Avrupa Birliği (AB) sürecinden ayrılmasının (Brexit) belirsizliği ve de finansal riskler dünya geneli için büyüme tahminlerinin zorluğunu iyice artırıyor. Bu da önümüzdeki yıllar için tahmin yapmayı iyice zorlaştırıyor. Uluslararası Para Fonu (IMF) ve Dünya Bankası (DB) yetkilileri, Endonezya'nın Bali adasında düzenlenen G-20 Finans Bakanları ve Merkez Bankası Başkanları Yıllık Toplantıları kapsamında buluştular. IMF, yılda iki defa dünya ekonomisi ve gelişmekte olan ülkelerle ilgili olarak ekonomik tahminler yayınlıyor. Bu yıl Bali Zirvesi öncesinde "Dünya Ekonomik Görünüm Raporu"nun (DEG) Ekim 2018 sayısını "İstikrarlı Büyüme Sınayan Zorluklar" başlığıyla yayımladı. IMF, küresel ekonomiye yönelik büyüme beklentilerini yükselen riskler nedeniyle aşağı çekti. Raporda, küresel ekonomiye yönelik aşağı yönlü risklerin son 6 ayda gümrük tarifeleri, siyasi belirsizlikler ve yükselen piyasalardaki sermaye çıkışlarıyla yükseldiği vurgulandı. IMF'nin, 2018 ve 2019 yıllarına ilişkin küresel büyüme beklentilerini yüzde 3,9'dan yüzde 3,7'ye indirdiği raporda, bazı Avrupa ülkelerinin yanı sıra yükselen piyasa ekonomilerine yönelik büyüme tahminleri aşağı çekildi. Almanya'nın daha önce yüzde 2,2 olan büyüme tahminini yüzde 1,9'a, ABD'nin 2019 büyüme beklentisini ise Çin'le sürdürülen 'ticaret savaşı' nedeniyle yüzde 2,7'den yüzde 2,5'e düşürdü. ABD ekonomisine ilişkin bu yılki büyüme tahmini yüzde 2,9'da sabit bırakıldı.

ABD ekonomisi, uzun zamandır yakalamadığı oldukça iyi bir performans göstererek üçüncü çeyrekte beklentilerin üzerinde büyüdü. Ticaret Bakanlığı'nın verilerine göre ekonomi Temmuz-Eylül döneminde ABD ekonomisi yüzde 3,5 büyüdü. Enflasyon ve işsizlik rakamlarında iyileşme devam ediyor. Ekim toplantısında Amerikan Merkez Bankası (FED) faizleri 25 baz puan artışla politika faizini yüzde 2,00-2,25 aralığına çıkardığını açıkladı. Bütün bu olumlu gelişmelere rağmen ilerleyen süreçte, Çin ile ticaret savaşları ve uygulanan ek gümrük vergilerinin, ekonomide türbülansa hatta resesyona neden olabileceğini belirten birçok ekonomist bulunuyor.

ABD Başkanı Trump, ABD, Meksika ve Kanada'nın Kuzey Amerika Serbest Ticaret Anlaşmasının (NAFTA) yerini alacak yeni ticaret anlaşmasında mu-

IMF'nin, 2018 ve 2019 yıllarına ilişkin küresel büyüme beklentilerini yüzde 3,9'dan yüzde 3,7'ye indirdiği raporda, bazı Avrupa ülkelerinin yanı sıra yükselen piyasa ekonomilerine yönelik büyüme tahminleri aşağı çekildi. Almanya'nın daha önce yüzde 2,2 olan büyüme tahminini yüzde 1,9'a, ABD'nin 2019 büyüme beklentisini ise Çin'le sürdürülen 'ticaret savaşı' nedeniyle yüzde 2,7'den yüzde 2,5'e düşürdü.

tabakat sağlandığını, ekim ayı başında Beyaz Saray'da düzenlenen etkinlikle kamuoyuna duyurdu. Yeni anlaşmayı "ABD tarihinin en önemli ticaret anlaşması" olarak niteleyen Trump, Meksika ve Kanadalı mevkidaşlarının imzasından sonra üç ülkenin parlamentolarından geşmesi ile kasım sonunda imzalamayı planladığını dile getirdi. Yeni anlaşmanın ABD-Meksika-Kanada Anlaşması (USMCA) adını taşıyacağı ve yaklaşık 1,2 trilyon dolarlık ticareti ilgilendireceğı belirtildi.

ABD yönetimi bunun yanı sıra, Amerikan teknolojilerini korumak adına yabancı yatırımlara yeni kısıtlamalar getireceğini açıkladı. Ülkenin ulusal güvenliğı açısından önem arz eden teknolojilerin ele geşirilmesini önlemeyi amaçlayan ve 10 Kasım 2018'de yürürlüğe girecek olan yeni düzenlemeler, yabancı yatırımcıların uçak, bilgisayar, güdümlü füze, askeri tank, petrokimyasallar, yarı iletkenler, türbin, optik cihaz ve lensler gibi 27 endüstriyi ilgilendiren tüm yatırım faaliyetlerini, ABD Yabancı Yatırım Komitesi'ne bildirmesini zorunlu kılacak. Yasa, Çinli şirketlerin son yıllarda hızla artan teknoloji yatırımlarının ABD'nin bu alandaki üstünlüğünü kaybetmesine yol açabileceğı endişesiyle hazırlanmıştı.

Bu gelişmeler ve ABD ile girilen ticaret savaşı, Çin ekonomisinde büyümeyi yavaşlattı. Çin ekonomisi 2008 finansal krizinin ardından en yavaş üçüncü çeyrek büyümesi olarak yıllık bazda yüzde 6,5'lik bir büyüme kaydetti. Çin'in eylül ayındaki endüstriyel üretiminin yüzde 6'lık beklentinin altında kalarak yüzde 5,8 oranında büyüdüğü belirtildi. Büyüme oranları temmuzda 6,7 bu yılın ilk üç ayındaysa 6,8'di. Buna karşılık Hindistan, son yıllarda dünyanın en hızlı büyüyen ve en dikkat çeken ekonomilerinden biri olması dolayısıyla Çin'e rakip gösterilen bir ülke konumuna geldi. Hindistan'ın 2018 tahminlerine göre büyüme oranı yüzde 7,7 olacak. 2013'ten itibaren yeniden ivmelenen Hint ekonomisi 2015'te ve 2016'da yüzde 7,6 oranında büyüdü. AB ise bu yılın 3'üncü çeyreğinde bir önceki çeyreğe kıyasla yüzde 0,3 ve geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 1,9 büyüme kaydetti.

ABD'nin yeni ekonomik ve ticari anlayışı sadece Türkiye'yi değil, Avrupa başta olmak üzere tüm dünyayı tedirgin ediyor. Bu durum ülkeler arasında bazı yakınlaşmalara da neden oluyor. Örneğin ezeli rakipler Japonya ve Çin'i bir araya getiriyor. Japonya Başbakanı Shinzo Abe, üç günlük resmi ziyaret için ekim ayı sonlarında Çin'in başkenti Pekin'e geldi. Bu son yedi yıl içinde Japon Başbakanı'nın Çin'i ilk resmi ziyareti. Çin Başbakanı Li Keqiang, iki ülke arasındaki siyasi ilişkilerin yıllar süren gerilimlerin ardından yeniden normalleşme yoluna girdiğini ve sıranın ekonomik işbirliğine geldiğini belirtirken, Japonya Başbakanı Shinzo Abe de ilişkilerde yeni bir dönem açıldığını, 'rekabetten işbirliğine' geçiş yapmak istediklerini söyledi.

Bir diğer adım da dolara karşı hamle başlatan ülkelerin aralarında yerli para ile ticarete başlamaları yönünde atılıyor. Türkiye ve Rusya ticarette kademeli olarak doları kaldırıp ruble ve Türk Lirası kullanımı konusunda çalışmalar yapıyor. Rusya, İran'la ticareti finanse etmek için özel bir ödeme mekanizması oluşturulmasına çalışıyor. ABD'nin yaptırımları ve yeni kısıtlamalarının gölgesindeki Rusya'nın, ekonomisini dolardan uzaklaştırmak istemesinin kolay olmayacağına dikkat çeken uzmanlar da bulunuyor. Benzer bir uygulama ise Türkiye-Azerbaycan ve İran arasında kararlaştırıldı. Bu adımın atılmasında ABD'nin İran'a uyguladığı yaptırımların büyük etkisi oldu.

- Jeopolitik gerilimlerin sürmesi nedeniyle petrol fiyatlarında da artış sürüyor. Doların güçlenmesiyle birlikte dünya genelinde üretim maliyetlerinde yukarı yönlü eğilim görülüyor. Bu artış petrol ihracatçısı ülkeleri desteklese de küresel ticaretteki korumacı eğilimlerle birlikte gelişmekte olan ülkeler üzerinde olumsuz bir etki yapıyor.
- İsveç Kraliyet Bilimler Akademisi tarafından Alfred Nobel anısına verilen Ekonomi Bilimleri Ödülü, bu yıl, 'iklim değişikliğini uzun vadeli makroekonomik analize entegre' ettiği için William D. Nordhaus ve 'teknolojik yenilikleri uzun vadeli makroekonomik analize entegre' ettiği için Paul M. Romer arasında paylaştırıldı. Akademiden yapılan açıklamada, "Nordhaus ve Romer uzun süreli sürdürülebilir ekonomik büyümenin oluşturulması konusunda zamanımızın en temel ve acil sorunlara hitap eden yöntemler geliştirdiler" denildi.

Çin ekonomisi 2008 finansal krizinin ardından en yavaş üçüncü çeyrek büyümesi olarak yıllık bazda yüzde 6,5'lik bir büyüme kaydetti. Çin'in eylül ayındaki endüstriyel üretiminin yüzde 6'lık beklentinin altında kalarak yüzde 5,8 oranında büyüdüğü belirtildi. Büyüme oranları Temmuz'da 6,7 bu yılın ilk üç ayındaysa 6,8'di. Buna karşılık Hindistan, son yıllarda dünyanın en hızlı büyüyen ve en dikkat çeken ekonomilerinden biri olması dolayısıyla Çin'e rakip gösterilen bir ülke konumuna geldi.

Türkiye'yi yüksek teknoloji üreten ülkeler listesinde yukarılara taşıyacak hamle: Yerli Üretim

Yerli Üretim Logosu, Ticaret Bakanlığı'nın getirmiş olduğu yeni düzenleme ile birlikte Türkiye'de üretilen ürünlerin etiket, tarife ve fiyat listelerinde kullanılması zorunlu olan ibaredir. Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan'ın eylül ayında tanıttığı ve 3 Ekim 2018 tarihinde zorunlu hale gelen logonun kullanımı, Türkiye'de üretilen ürünlerin ön plana çıkarılmasını sağlama ve bu sayede de Türk ekonomisinin gelişimine katkı sağlanması amacını taşıyor. Tüketicilerin bilinçlendirilerek alışverişlerinde "Yerli Üretim" logosunu gördükleri ürünlere yönlendirilmesi hedefleniyor. Ticaret Bakanlığı ayrıca, 'yerli üretim' ile 'yerli malı' kavramlarının farklı olduğunu belirterek, "Sermayesi yabancı olmakla birlikte Türkiye'de yatırım yapan ve katma değer üreten firmalar tarafından Türkiye'de üretilen ve satışa sunulan her türlü mal için fiyat etiketlerinde yerli üretim logosu kullanılacak" açıklamasını yaptı.

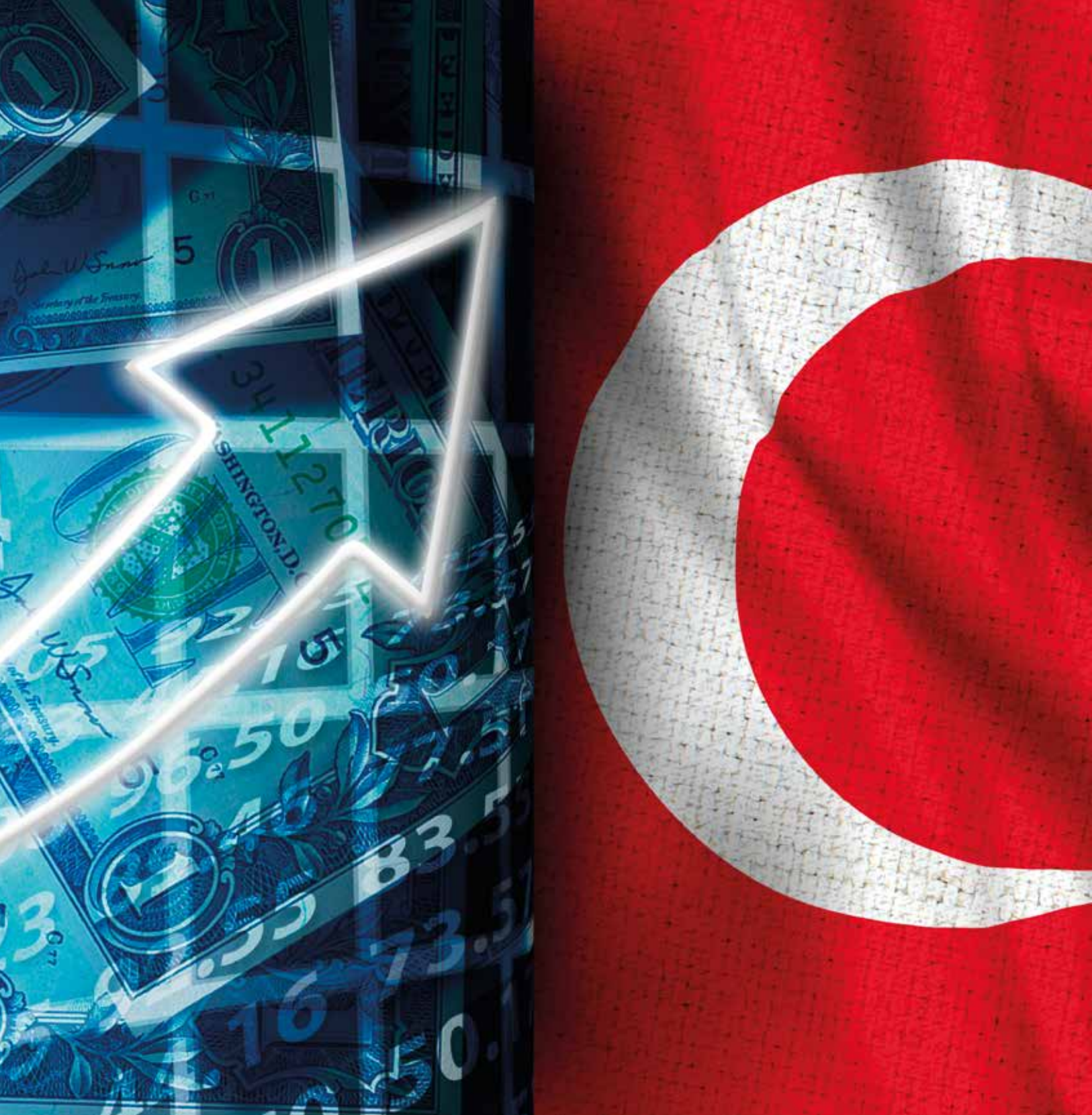
Bu konuda dikkat edilmesi gereken konu, özellikle gözde sektörlerimizden savunma sanayinde ihalelerin bir an önce tamamlanması, ihtiyaçlara hızlı cevap verilmesi kaygısı ile yabancı tedarikçilerden alınan parçalarla üretilen ürünlerin ortaya konmasıdır. Böyle bir durumda o ürünü üreten firmamız yerli olduğu için biz "Yerli ve Milli" üretimimizin arttığını düşünürken, yerli firma faturasını gördüğümüzde gerçekte olması gereken yani yüzde yüz yerli parçalarla üretim yapma hedefimize ulaşamıyoruz. Yerli sanayimize güvenmeli, onu desteklemeli ve yabancı ürün hayranlığımız konusundaki önyargılarımızı yıkmamız gerekiyor. Bu da toplumda topyekûn bir seferberlik başlatılması, yerli üreticinin teşvik edilmesi sonucu daha kaliteli üretim yapmalarının sağlanması ve tüketicilerin bilinçlendirilmesi ile mümkün olacaktır. Böyle bir hamle Türkiye'yi yüksek teknoloji üreten ülkeler listesinde yukarılara taşıyacak; yatırımların ve istihdamın artmasını, yurtdışına bağımlılığın azalmasını ve cari açığımızın kapanmasını sağlayacaktır.

Dev Projeler Hayata Geçiyor

Ekim ayı içerisinde Türkiye, iki dev projeyi hayata geçirmenin gurur ve mutluluğunu yaşıyor.

- Türkiye'nin en büyük yerleşirme projelerinden Azerbaycan Devlet Petrol Şirketi SOCAR'ın iştiraki SOCAR Türkiye tarafından inşa edilen "STAR Rafineri", İzmir'in Aliağa ilçesinde 20 Ekim 2018 tarihinde açıldı. Maliyeti 6,3 milyar dolar olan bu dev tesisler sayesinde, motorinde ithalatın yüzde 40'ın altına indirilmesi ve cari açığımızın 1,5 milyar dolar azaltılması hedefleniyor.
- Cumhuriyet'imizin 95. Yıldönümünde 29 Ekim 2018 günü, İstanbul Havalimanı'nın 90 milyon yolcu kapasiteli ilk etabının açılış töreni gerçekleştirildi. Havalimanının tamamlandığında 6 bağımsız pisti, 500 uçak kapasitesi, 70 bin araçlık açık ve kapalı otoparkı ve yıllık 200 milyon yolcu kapasitesiyle dünyanın en büyük havalimanı olacağı belirtiliyor.

Yerli sanayimize güvenmeli, onu desteklemeli ve yabancı ürün hayranlığımız konusundaki önyargılarımızı yıkmamız gerekiyor. Bu da toplumda topyekûn bir seferberlik başlatılması, yerli üreticinin teşvik edilmesi sonucu daha kaliteli üretim yapmalarının sağlanması ve tüketicilerin bilinçlendirilmesi ile mümkün olacaktır. Böyle bir hamle Türkiye'yi yüksek teknoloji üreten ülkeler listesinde yukarılara taşıyacak; yatırımların ve istihdamın artmasını, yurtdışına bağımlılığın azalmasını ve cari açığımızın kapanmasını sağlayacaktır.

Türkiye Yeni Ekonomi Programını Uyguluyor

Yapılan Yeni Ekonomi Programı'na göre, Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak tarafından açıklanan verilerde, 2017 yılında yıllık büyüme yüzde 7,4, 2018 yılında beklenti yüzde 3,8, 2019 yılı için beklenti yüzde 2,3, 2020 yılı için büyüme yüzde 3,5 ve 2021 için büyüme ise yüzde 5,0 olarak tahmin edildi. Yeni ekonomi politikası ise 'tasarrufta seferberlik ve de büyümede denge' olarak tanımlandı.

Ekim ayında yüzde 13,1 artışla 15 milyar 732 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirdik. İthalatımız ise yüzde 23,5 düşüşle 16 milyar 261 milyon dolar oldu. 12 aylık yıllıklandırılmış ihracat tutarımız da yüzde 7,9 artışla 166 milyar 809 milyon dolar olarak gerçekleşti. Böylece tarihimizdeki en yüksek aylık ihracat rekoruna imza atıldı ve ihracatımızın ithalatı karşılama oranı son 20 yılın zirvesine çıkarak yüzde 96,7 oldu. Otomotiv endüstrisi, ekim ayında 2,9 milyar dolarla en fazla ihracat gerçekleştiren sektör olarak belirlendi.

Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) açıkladığı verilere göre TÜFE (Tüketici Fiyat Endeksi) ekim ayında yüzde 25,24'e yükselerek son 15 yılın en yüksek seviyesini gördü. Fiyat artışlarında en dikkat çeken kalemlerden birisi gıda oldu. TÜİK verilerine göre gıda fiyatları son bir yılda yüzde 30 yükseldi. Aynı dönemde Birleşmiş Milletler (BM) Gıda ve Tarım Örgütü'nün (FAO) açıkladığı küresel gıda fiyatları ise yüzde 7 düştü. Ülkemizde gıda fiyatlarındaki artışın en büyük nedenleri olarak dolar kurundaki sert yükseliş nedeniyle artan enerji maliyetleri, tarladan yani üreticiden tüketiciye giden yolda araçların devreye girerek fiyatları yükseltmesi, bazı fırsatçı toptancıların stok yaparak veya perakendecilerin raf fiyatlarını artırarak fazla kâr etme amaçları görülüyor. Ticaret Bakanlığı "ürün takip sistemi" ile çok titiz çalışmalar yaparak, fırsatçıların haksız kazanç sağlamasını önüyor. Çünkü döviz kurlarındaki yükseliş ve fiyatlama davranışlarındaki bu tür bozulmalar nedeniyle enflasyon hız kazanıyor.

Türkiye ekonomisi yükselen enflasyonla mücadele ederken, büyümede trend aşağı yönde hareket ediyor. Ekonomimiz, yılın ilk yarısında oldukça yüksek bir oranda büyüyerek yüzde 6,3'lük bir rakama ulaştı. İkinci yarıda bu rakamın düşmesi beklense de yıllık büyümenin yüzde 3-4'ten aşağı inmesi öngörülüyor. Birçok ülke ekonomisi büyüme rakamları gibi Türkiye'ye yönelik büyüme beklentilerini de aşağı çeken IMF, Türkiye ekonomisinin bu yıl için yüzde 3,5 ve gelecek yıl için yüzde 0,4 büyüyeceği öngörüsünde bulundu. Bu oranlar, temmuz ayında güncellenen Dünya Ekonomik Görünüm Raporu'nda sırasıyla yüzde 4,2 ve yüzde 3,9 seviyesindeydi.

Türkiye ekonomisinin, yaşanan olumsuz küresel gelişmelerden önümüzdeki dönemde etkilenmemesi için ülke vatandaşlarının milli birlik, beraberlik ruhu içinde hareket etmesi, tasarrufa yönelmesi, daha bilinçli tüketiciler olarak hareket etmesi gerekiyor. ■

KOSGEB'in Yeni Destek Modelleri ve Yerli Üretim

Prof. Dr. Cevahir Uzokurt

► KOSGEB Başkanı

Yeni Dönem, Yeni Türkiye, Yeni Ekonomi derken KOSGEB'te de yeni bir dönem başlattık. Son bir yılda üreten KOBİ'lere daha nitelikli destekler sağlamak amacı ile gerçekten KOSGEB'in genel yapısında ve Destek Programlarında önemli derecede iyileştirmeler yaptık. Bu çalışmaları yaparken biz KOSGEB'te yeni bir vizyon ortaya koyduk ve KOSGEB'e yeni bir vizyon kazandırdık. Yeni vizyon kapsamında;

- Cari açığı azaltacak ürün üretenlere yönelik destek politikamızı geliştirdik.
- Yüksek teknolojinin yerli ve milli KOBİ'ler vasıtasıyla tabana yayılmasını amaçladık.
- KOBİ tanımını genişleterek, katma değer üreten firmaları da KOBİ kapsamına aldık.
- Bölgesel ve sektörel bazlı destek modelini uygulamaya aldık.
- KOBİ'ler için yetkinlik değerlendirme sistemi kurduk.
- KOBİ rehberliği ve teknik danışmanlık sistemi için çalışmalarımıza devam ediyoruz.

- Büyük işletmelerle küçük işletmeler arasında işbirliğinin teşvik edilmesi amacı ile yeni destek programlarının uygulanmasına başladık.
- Yeni finansman modeline geçerek kredilendirmeyi artık puanlamaya göre yapmaya başladık.
- Mevcut destek programlarını ihtiyaca göre revize ettik ve bu çalışmalarımız devam etmektedir.
- E-Devlet üzerinden KOBİ'lere hizmet vermeye başladık. Böylece vatandaşa verilen hizmetleri bürokrasiden arındırdık.

Ülkemizin ekonomik performansına katkı sağlayacak konulardan en önemlisi cari açığın azaltılmasıdır. Cari işlemler dengesi incelendiğinde karşımıza ara malı ithalatı sorunu çıkmaktadır.

Kullanılan girdilerin yurtiçindeki üretici firmalardan tedarik edilerek karşılanması, yaratılan katma değer in ülke içinde kalmasını sağlayacağı gibi, işletmelerimizin rekabet güçlerinin artırılmasına da katkıda bulunacaktır. Girdilerin yurtdışından tedarik edilerek üretim yapılması durumunda ise elde edilecek katma değer yurtdışına çıkacaktır. Bu durum, dış ticaret ve dolayısıyla cari işlemler dengesine olumsuz yansıtacağı gibi, gerek tüketim malı gerekse de ara malı üreten firmaların rekabet gücünü zayıflatacaktır. Bu bağlamda ülkemizin 2023 vizyonunda yer alan "dünyanın en büyük 10 ekonomisinden biri olmak" hedefine ulaşmak için ara malı ithalatı sorununun çözülmesi önemli bir yer tutmaktadır.

Bu çerçevede cari açık problemini azaltmaya katkıda bulunacak yatırımların desteklenmesi yoluyla; ithalat miktarı yüksek stratejik ara malların yerli üretiminin teşvik edilmesi, ülke ekonomisine katma değer sağlanması, imalat sanayinde yerli girdi oranının artırılması ve yerli imalat sanayinin gelişmesini desteklemek amacıyla Stratejik Ürün Destek Programı hazırlanmıştır.

28 Aralık 2018 tarihinde yürürlüğe girecek programın amacı;

- İthalatı yüksek olan stratejik ürünlerin yerlileştirilmesi ve millileştirilmesi,
- Üretimde daha yüksek oranda yerli girdi kullanımının sağlanması,
- KOBİ'lerin teknolojik üretim yeteneklerinin geliştirilmesi ve teknolojinin tabana yayılması,
- KOBİ ile büyük işletmelerin birlikte hareket edebilme yeteneklerinin geliştirilmesi,
- Cari açığın azaltılmasına katkıda bulunacak yatırımların desteklenmesidir.

İşletmeler, KOSGEB tarafından belirlenen stratejik ürünleri üretmek amacıyla büyük işletme ile işbirliği içerisinde destek başvurusunda bulunmaktadır.

2018-01 No'lu Döneme ilişkin olarak;

20- Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı

21- Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı

23- Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı (savunma sanayi ile işbirliği yapılması halinde)

25.40 - Silah ve mühimmat (cephane) imalatı

26- Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı

27- Elektrikli teçhizat imalatı

28- Başka yerde sınıflandırılmamış makina ve ekipman imalatı

29- Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı

30- Diğer ulaşım araçlarının imalatı (30.99 hariç)

32.50- Tıbbi ve dişçilik ile ilgili araç ve gereçlerin imalatı

sektörlerinde yer alan ürünler destek kapsamında değerlendirilmiş ve başvuru dönemi sona ermiştir.

Destek Unsurları

• Makina-teçhizat desteği

Makina-teçhizat ve kalıp giderleri için işletmelere yüzde 70 oranında geri ödemesiz, yüzde 30 oranında geri ödemeli destek sağlanır. Projeye konu satın alınacak makina, teçhizat ve yazılımın; Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığınca 13/09/2014 tarih ve 29118 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan SGM 2014/35 sayılı Yerli Malı Tebliği’ne uygun olarak alınmış yerli malı belgesi ile tefrik edilmesi durumunda, geri ödemesiz destek oranlarına yüzde 15 ilave edilir.

• Yazılım giderleri desteği

İşletmeye, yazılım giderleri kapsamında yeni alınacak yazılımın lisans bedeli ve/veya proje süresi içindeki zaman sınırlı lisans kullanım bedeli için yüzde 70 oranında geri ödemesiz destek sağlanır.

• Personel gideri desteği

Proje kapsamında yeni istihdam edilecek personel için yüzde 70 oranında geri ödemesiz olarak destek verilir. Bu destek; proje başvuru tarihinden itibaren son 4 ay içinde işletmede istihdam edilmemiş olan personel için verilir.

• Bilgi transferi desteği

Stratejik ürünlerin hızlı ve doğru üretilmesi, pazara hızlı sunulabilmesi amacıyla, ürünün üretimine yönelik yöntem, bilgi, lisans, teknoloji, patent vb. konularda bilgi transferi ihtiyacını karşılamak için işletmenin yurtdışından/yurtiçinden yapacağı satın alımlar için yüzde 70 oranında geri ödemesiz destek verilir.

• Test-analiz, kalibrasyon ve referans numune desteği

Proje süresince işletmelerin, kamu kurum/kuruluşları veya üniversitelerce kurulmuş laboratuvarlardan; ürün, malzeme, parça ve numuneler için alacakları test, analiz ve kalibrasyon hizmetleri ile yurtiçi ve yurtdışı laboratuvarlarda akredite olunan test, analiz ve kalibrasyon konularında alacakları hizmet giderlerine yüzde 70 oranında geri ödemesiz destek verilir. KOSGEB laboratuvarlarından alınan hizmetlere ilişkin giderler destek kapsamı dışındadır.

• Hizmet alımı desteği (eğitim ve danışmanlık, tasarım, diğer hizmet alımı giderleri)

Proje süresince eğitim ve danışmanlık giderleri, tasarım giderleri ve diğer hizmet alımı giderlerine yüzde 70 oranında geri ödemesiz destek sağlanır. Eğitim giderleri desteği; projede görev alan personelin, makina-teçhizat ve yazılımların satın alındığı hizmet sağlayıcıdan ilgili makina-teçhizat ve yazılımlar ile ilgili alacağı eğitim hizmeti giderlerini kapsar. Danışmanlık giderleri desteği, işletmenin; projenin geliştirilmesine ve uygulanmasına yönelik olarak, yurtiçi/yurtdışındaki üniversitelerden, Teknoloji Transfer Ofislerinden, Teknoloji Geliştirme Bölgesi yönetici şirketlerinden, Teknoloji Geliştirme Bölgesinde/Teknoloji Transfer Ofislerinde görevlendirilmiş öğretim elemanlarından, Teknoloji Geliştirme Bölgesinde firması bulunan öğretim elemanlarından, mühendislik faaliyetleri ile ilgili teknik danışmanlık veren firmalardan, Mesleki Yeterlilik Kurumu tarafından KOBİ Danışmanı olarak belirlenmiş kişilerden veya kamu kurum/kuruluşları tarafından kurulmuş araştırma merkezleri/enstitülerden; teknik, tasarım, mühendislik, finans vb. konularda alacağı danışmanlık hizmeti giderlerini kapsar.

Destek Oranları, Üst Limitler ve Süre

- ✓ KOBİ’lerin makina ve teçhizat giderleri için yüzde 70 geri ödemesiz, yüzde 30 geri ödemeli olmak üzere yüzde 100’e varan oranlarda ve ayrıca yazılım giderlerine, personel giderlerine, bilgi transferi, test-analiz, kalibrasyon ve referans numune giderlerine yüzde 70 oranında geri ödemesiz destek sağlanmaktadır. Makina-teçhizat ve yazılım giderleri için yerli malı belgesi bulunması durumunda geri ödemesiz destek oranına yüzde 15 ilave edilir.
- ✓ Program kapsamında verilecek desteklerin toplam üst limiti 5.000.000 TL’dir. KOSGEB Başkanlığı; stratejik öncelikler doğrultusunda iki katını geçmemek üzere destek üst limitini artırabilir.
- ✓ Program dönemsel olarak uygulanacaktır. Proje süresi en çok 36 ay olup, kurul kararı ile 6 aya kadar ek süre verilebilir.

Stratejik Ürün Destek Programı'na yapılan başvurular 31 Mart 2018 tarihi itibarıyla tamamlanmış olup başvurusu sistem üzerinden onaylanan 316 projenin 162'si ön değerlendirme aşamasını geçmiş ve değerlendirme kuruluna sevk edilmiştir.

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığımızca açıklanan 100 günlük İcraat Programı'nda yer alan "KOSGEB tarafından ticarileşme ve yerleşme ile ilgili mevcutta yürütülen destek süreçlerinin neticelendirilmesi" eylemi kapsamında, KOSGEB Stratejik Ürün Destek Programı'na başvuran ve ön değerlendirme aşaması tamamlanan 162 projenin değerlendirme süreçlerinin 10 Ekim 2018 tarihine kadar tamamlanması planlanmaktadır.

Stratejik Ürün Destek Programı çerçevesinde KOBİ'lere sunulan destekler ile ithalatı yüksek olan stratejik ürünlerin yerleştirilmesi ve millileştirilmesi, üretimde daha yüksek oranda yerli girdi kullanımının sağlanması, KOBİ'lerin teknolojik üretim yeteneklerinin geliştirilmesi ve teknolojinin tabana yayılması, KOBİ'ler ile büyük işletmelerin birlikte hareket edebilme yeteneklerinin geliştirilmesi ve cari açığın azaltılmasına katkıda bulunacak yatırımların desteklenmesi amaçlanmaktadır.

Cari açığın azaltılmasına dair öngörü kapsamında KOSGEB olarak Stratejik Ürün Destek Programı çerçevesinde ithalatı yüksek ve stratejik öneme sahip olan ürünler yerleştirilmesi desteklenecektir.

1 Mart 2018 tarihinde gerçekleştirilen KOSGEB İcra Komitesi Toplantısında, İcra Komitesi üyelerinin Stratejik Ürün Destek Programı için İdare Başkanlığımıza yapmış oldukları tavsiyeler, Destek Programlarının uygulanmasında hedef kitleden gelen geri bildirimler ve İdare Başkanlığımızca yapılan değerlendirmeler neticesinde Stratejik Ürün Destek Programı'nda revizyon yapılması ihtiyacı hâsıl olmuştur.

Bu çerçevede Stratejik Ürün Destek Programı'nda revizyon çalışmaları başlatılmış olup; Programa yönelik görüşler alınarak Program son haline ve İcra Komitesi'ne sunulmuştur. Programa ilişkin Uygulama Esaslarının ve eklerinin hazırlanması çalışmaları sürdürülmektedir. Takiben başvuru süreci tekrar başlatılacaktır. ■

YERLİ ÜRETİM OLMAZSA OLMAZIMIZDIR

Ülkemizin en büyük ithalat kalemi enerji ürünleri, ikincisi ise demir ve çelik hurdasıdır. Özellikle yenilenebilir enerji kaynakları açısından son derece zengin olan ülkemizde gerek hane halklarının gerekse sınai ve tarımsal üretim yapan işletmelerin kullandığı enerjide olabildiğince yenilenebilir enerjiye ulaşılabilmesi için çok hızlı bir altyapı çalışması hazırlamalıyız.

Bendeve Palandöken

► Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu Genel Başkanı

Yerli üretim, bir ülkenin ekonomik bağımsızlığı için olmazsa olmaz bir unsurdur. Özellikle bazı stratejik ürünleri kendi üretmeyen toplumların tam anlamıyla bağımsız olduklarını söylemek mümkün değildir. Dolayısıyla ekonomik yönden bağımsızlık, ancak ve ancak kendi kendine ayakta durabilmeyi sağlayarak bir üretim kapasitesine sahip olmakla sağlanır. Bununla beraber, ülke ekonomisinin istikrarlı bir büyümeye ulaşması ve gerekli kalkınma hamlelerinin tamamlanabilmesi için de yerli üretimin ayrı bir önemi bulunmaktadır. Son aylarda döviz kurlarındaki artışın ekonomimize etkileri gözlemlendiğinde yerli üretimin önemi çok açık bir şekilde bir kez daha ortaya çıkmıştır.

Ülkeler kendi kaynakları ile üretilmedikleri ürünleri ithalat yoluyla temin ederler. İthal edilen ürünlere karşılık, ihraç ettikleri ürünler ile dış ticaretini ve buna bağlı olarak cari işlemlerini dengede tutmak isterler. Dahası ekonomilerinin daha hızlı büyümesi ve kalkınması için döviz gelirlerini artıracak şekilde ihracatlarını daha fazla artırma yönünde ekonomik tedbirler alırlar.

Ülkelerin karşılıklı ticareti, uluslararası ilişkilerin gelişmesinde en etkili yoldur. Öyle ki bugün ithalat yoluyla temin ettiğimiz ürünlere bir göz atalım. Olası bir savaş veya ekonomik ambargo gibi olağanüstü durumlarda bu ürünleri ithal edemediğimizde ne gibi zorluklarla karşılaşma ihtimalimizin olduğu düşündüğümüzde, stratejik önemi bulunan ürünleri yurt içinde üretmenin ne kadar önemli olduğu çok daha iyi anlaşılacaktır. Otomobil, bilgisayar veya cep telefonu gibi ürünler bir tarafa dursun başta ilaç, ameliyat malzemeleri ve bazı temel gıda ürünlerinin temininde yaşanacak sorunlar bu sorunu yaşayan bir ülkeyi büyük bir kıtlığa veya salgın hastalıklara mahkûm edebilir.

Son yıllarda küresel iklim değişikliğinin etkisiyle tatlı su kaynaklarının azalması, fütüristleri su savaşlarının ne zaman ve nasıl çıkacağı yönünde analiz yapmaya yöneltmiştir. Dolayısıyla yerli kaynakların ve yerli üretimin etkisi, bazı lüks ürünlerin ithalatının çok çok ötesinde bir öneme sahiptir. Ülkemizin coğrafi konumu, güneydoğudaki sınırlarımızın ötesinde su kaynaklarının ve dolayısıyla tarımsal üretimin azlığı bu tür risklerle en çok karşı karşıya kalacak ülkelerden biri olduğumuzu göstermektedir. Bu riski fırsata dönüştürmek ise, yerli üretimin verimli bir şekilde artırılmasıyla mümkün olacaktır.

Dünya nüfusu 1900 yılında yalnızca 1,5 milyar iken, 2018 yılında 8 milyara yaklaşmış durumda. Önümüzdeki 30 yıl içinde 10 milyarı geçeceği tahmin ediliyor. Özellikle 1950 yılından sonra dünya nüfusu büyük bir hızla artar-

Vatandaşların ve özellikle de 2000 yılından sonra doğan kuşağın yerli ürünlere olan talebini artırabilmek için şimdiden bilinçlendirme çalışmaları yapılmalı, tıpkı çocukluğumuzda okullarda uyguladığımız 'yerli malı haftaları' gibi etkinliklerle bu nesilde farkındalık oluşturmaliyiz.

ken tatlı su kaynaklarının yanında tarımsal ürünler de aynı hızla azalmaktadır. Bu gelişmeler, tarımsal üretimin önemini daha da artırmaktadır. Son yıllarda kırmızı et, kuru fasulye, mercimek ve susam gibi birçok tarımsal üründe üretimin yetersiz kalması nedeniyle bu ürün kalemlerinde ithalatımız artmaya başlamıştır. Hem yurt içinde tarımsal ürünlerde fiyat istikrarını sağlamak hem de döviz ihtiyacını azaltmak adına tarımsal üretimle ilgili bir master plan hazırlamalı ve tek merkezden kontrol sağlanacak şekilde üretim fazlası ürünlerin ihracatı, arzi yetersiz ürünlerin de üretiminin artırılması için gerçekçi bir planlama yaparak etkin bir teşvik sistemi getirmeliyiz.

Sınai ürünlerde ise öncelikle yerli sanayimizin girdi olarak kullandığı ithal ürünlere olan talebi azaltacak bir üretim ve teşvik sistemini hızla kurmalıyız. Yurt içinde üretim yapabilmek için bile yurt dışında girdi ithal etmek zorunda kalmamalı, hatta tersine %100 yerli üretimle elde ettiğimiz sınai malların ihracatını artıracak tedbirleri almalıyız.

Ülkemizin en büyük ithalat kalemi enerji ürünleri, ikincisi ise demir ve çelik hurdasıdır. Özellikle yenilenebilir enerji kaynakları açısından son derece zengin olan ülkemizde gerek hane halklarının gerekse sınai ve tarımsal üretim yapan işletmelerin kullandığı enerjide olabildiğince yenilenebilir enerjiye ulaşılabilmesi için çok hızlı bir altyapı çalışması hazırlamalıyız. Yenilenebilir enerjide ilk yatırım maliyetlerini azaltabilmemiz halinde bu enerji yatırımlarının hızla artacağını tahmin ediyoruz. Hem ucuz hem de doğaya olumsuz etkileri olmayan yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımının artması, bir taraftan enerji ithalatını azaltırken diğer taraftan verimli tarım arazilerinin de artmasına neden olacaktır. Dolayısıyla bu yolla hem enerji hem de tarımsal ürün ithalatı azalacağından yenilenebilir enerji kaynakları, yerli üretimin artmasında oldukça önemli bir etken olarak karşımıza çıkmaktadır.

Diğer taraftan, demir ve çelik hurdası da yerli sanayinin en çok kullandığı girdilerden birisi olduğundan yurt içinden temini oldukça büyük bir önem arz eden ürün olmaktadır. Hurda ithalatının azaltmanın yolu da yerli hurda kaynaklarının sağlıklı bir envanterini çıkarmakla mümkün olabilir. Örneğin, son yıllarda sıkça çıkarılan hurda teşvikleri, özellikle hurdaya çıkmış çok sayıda kamyon, kamyonet ve iş makinesi gibi araçların MKE'ye teslimini sağlamaya yetmemiş, gerek bedelsiz alınması gerekse bu araçlarının nakliyesinin zorluğu ve yüksek maliyet getirmesi, atıl bir hurda kapasitesinin ülkenin her yerinde beklemesine neden olmuştur. Sonuçta, etkin bir hurda stratejisi hazırlanarak yerli üretimin maliyetleri azaltılabilir ve üretim hacmi artırılabilir.

Son olarak, şunu da belirtmek gerekir ki yerli üretimi artırmak kadar yerli üretime olan talebi artırmak da oldukça önemlidir. Vatandaşların ve özellikle de 2000 yılından sonra doğan kuşağın yerli ürünlere olan talebini artırabilmek için şimdiden bilinçlendirme çalışmaları yapılmalı, tıpkı çocukluğumuzda okullarda uyguladığımız 'yerli malı haftaları' gibi etkinliklerle bu nesilde farkındalık oluşturmamız. Yurt içinde üretilen malların üzerinde yerli üretim etiketini mutlaka kullanmalı ve bu ürünlerinin kullanımını da çeşitli kampanyalarla teşvik etmeliyiz. ■

Sınai ürünlerde ise öncelikle yerli sanayimizin girdi olarak kullandığı ithal ürünlere olan talebi azaltacak bir üretim ve teşvik sistemini hızla kurmalıyız. Yurt içinde üretim yapabilmek için bile yurt dışında girdi ithal etmek zorunda kalmamalı, hatta tersine %100 yerli üretimle elde ettiğimiz sınai malların ihracatını artıracak tedbirleri almalıyız.

Milli **SES VER** PROJESİ (2017-2023)

Prof. Dr. Erkan Işığışok

► Uludağ Üniversitesi Öğretim Üyesi/KALBİR Başkanı

KALBİR 2016 Kalite Yılı Projesi

2009 yılında Bursa'da kurulan ve sosyal sorumluluk projeleri üreten Kalite Birliği (KALBİR), 2016 yılını KALİTE YILI ilan etmiş ve bu proje kapsamında 44 STK ile işbirliği yaparak eğitimler, seminerler, konferanslar, çalıştaylar, TV programları vb. olmak üzere 125 etkinlik gerçekleştirmiştir. 2016 yılı kalite yılı projesiyle; kalite şehri olarak adlandırdığımız Bursa'da kamu ve özel kurum ve kuruluşları ile toplumun tüm kesimlerinin kalite konusunda bilgilendirilmesi, bilinçlendirilmesi, farkındalık oluşturulması, kalite algısının güçlendirilmesi ve kalite seviyesinin iyileştirilmesine katkı sağlanmaya çalışılmış ve bir kalite fırtınası estirilmiştir. Söz konusu proje, toplumun her kesiminden çok büyük takdir görmüş, desteklenmiş ve kaliteyi her boyutuyla gündeme getirmiştir. Araştırdığımız kadarıyla, dünyada bu kapsamda ve bu şekilde düzenlenmiş ve katılımın ücretsiz olduğu başka bir çalışmaya rastlanmamıştır.

KALBİR 2017 Milli Ses Ver Projesi

2016 yılını 'kalite yılı' ilan eden Kalite Birliği, 2017 yılını 'Yerli Üretim, Yerli Tüketim, Milli Belgelendirme, Bayrak ve Yasal Haklar' yılı ilan etmiştir. Projenin gördüğü ilgi üzerine, projenin 2018 ve 2019 yılında da devam etmesine ve etkin sonuç alınmasına bağlı olarak 2023 yılına kadar, yukarıda belirtilen 5 alt başlıkta ve MİLLİ SES VER PROJESİ adıyla sürdürülmesine karar verilmiştir. Bu kararda, içinde bulunduğumuz ekonomik kriz ve dış koşulların önemli etkisinin olduğu söylenebilir.

Böylece, 2017 ve 2018 yılları projenin tanıtılmasına ayrılmış ve an itibarıyla çok sayıda kamu ve özel kurum ve kuruluşlarının kabulü ve projeye paydaş olarak destek vermesi sağlanmıştır. Projenin 2019 yılında 150'nin üzerinde faaliyetle toplumun tüm kesimlerine yayılımı hedeflenmektedir.

Projenin genişletilmiş tanıtım toplantısı, 25 Eylül 2018 tarihinde saat 13.30'da Bursa Uludağ Üniversitesi Senato Salonunda Sayın Rektörümüzün Başkanlığında Milli Ses Ver Projesi genişletilmiş tanıtım ve basın toplantısı yapılmıştır. Projeye verdikleri destek nedeniyle; Uludağ Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Yusuf Ulcay'a, Bursa Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı İbrahim Burak'a, Bursa Ticaret Borsası Başkanı Özer Matlı'ya, proje paydaşı olan kamu ve özel kurum ve kuruluş temsilcilerine teşekkür ediyor ve Kalite Birliği olarak SES veriyoruz, SESLENİYORUZ, toplumun tüm kesimlerinden KALİTELİ BİR SES istiyoruz ve diyoruz ki;

- i) Yerli üretelim,
- ii) Yerli tüketelim,
- iii) Milli belgelendirmeyi seçelim,
- iv) Bayrağımıza sahip çıkalım ve
- v) Yasal haklarımıza sahip çıkalım.

i) YERLİ ÜRETİM

Devlete ve sanayicilere çağrı yapıyoruz ve yerli üretimin desteklenmesinin ve benimsenmesinin son derece önemli olduğunu düşünüyoruz. Yerli üretimin artmasının ve özellikle stratejik ürünlerin üretilmesinin ithalata, istihdama, döviz kurlarına, kalkınmaya, cari açığa vb. çok sayıda makroekonomik göstergeye olumlu katkı sağlayacağına inanıyoruz.

Bu projemizin hedeflerine paralel olarak Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı da bazı kararlar almış ve İthal Sanayi Ürünlerinin Yerileştirilmesi Projesi kapsamında, ürünlerin yerileştirmesine dönük teşviklerle sanayicilerimize çok büyük kolaylıklar sağlanmıştır. Böylece, bildiğimiz kadarıyla 2600 kalem ürün üzerinde çalışmalara başlanmıştır.

Bu proje ile KOSGEB, yurt dışından ithal edilen ürünleri Türkiye’de yerli ve milli imkânlarla üretecek olan KOBİ’lere 5 milyon liraya kadar destek verecektir. Programa başvuracak projelere, işletme başına 5 milyon liraya kadar yüzde 70’i geri ödemesiz, yüzde 30’u geri ödemeli olmak üzere yüzde 100 destek sağlanacaktır.

Ayrıca devletimiz, özellikle KOSGEB, TÜBİTAK, Kalkınma Ajansları, Bakanlıklar nezdinde de çok büyük destek ve teşviklerle yerli üretimi desteklemektedir. Kuşkusuz, bu konuda yapılan çalışmaları önemsiyor ve ülkenin geleceği adına çok büyük ümitler taşıyoruz.

Kalite Birliği olarak, Milli Ses Ver Projesi ile kamuoyunda, STK’lar nezdinde TOBB, Esnaf Odaları ile birlikte ziyaretler, etkinlikler, konferanslar gerçekleştiriyor ve Milli Ses Ver Projesi’ndeki 5 alt başlığa ilişkin algı oluşturmaya çalışıyoruz. Gelen tepkilerden de çok güzel bir iş yaptığımızı hissediyor ve bundan da mutluluk duyuyoruz.

ii) YERLİ TÜKETİM

Tüketicilere çok net mesaj veriyor ve çağrı yapıyoruz ve diyoruz ki; artık yabancı marka hastalığını bırakın, yalancılara itibar etmeyin! Yerli ürünleri kullanın ki, ülkemiz kalkınsın. Özellikle satın alacak olduğunuz ürünler üzerinde TSE markasını arayın ki, sağlığınız bozulmasın, güvenliğiniz zafiyete uğramasın. TSE belgesiz ürünleri satın alarak, israfa sebep olmayın. Her şeyi devletten beklemeyin; siz kendinizi, çevrenizi, ailenizi korursanız, daha iyi bir geleceğe ulaşırsınız. Geleceğin kaliteyle ve milli kuruluşumuz olan TSE ile şekilleneceğini unutmayın.

Bu çağrıyı her platformda tekrar ediyoruz. Yerli ürünlerin kullanımı özendirilerek, ülkenin yurt dışına giden kaynaklarını engellemeye çalışıyor ve milli bir bilinç oluşturmaya gayret ediyoruz.

Okullarda konferanslar düzenleyerek ve yaptığımız tüm etkinliklerde bu konuya yer vererek, toplumu uyarmaya, bilinç seviyesini artırmaya, yabancı marka hastalığının önüne geçmeye çalışıyoruz.

Her şeyi
devletten
beklemeyin,
siz kendinizi,
çevrenizi,
ailenizi
korursanız,
daha iyi bir
geleceğe
ulaşırsınız.
Geleceğin
kaliteyle ve milli
kuruluşumuz
olan TSE ile
şekilleneceğini
unutmayın.

Bu konuda TSE’ye de çağrı yapıyor ve TSE markasının tanıtımındaki çalışmaların artırılması gerektiğini öneriyoruz. TSE’nin, kendi markasının değerini koruma çalışmalarının yanında, tanınırlığı konusunda da çalışmalar yapması gerektiğini düşünüyoruz. Bu amaçla, kamu spotu

MİLLİ SES VERİYORUZ

TSE MARKASI DEVLET GARANTİSİDİR

TSE belgeli ürünler milli ekonominin
can damarı ve tüketicinin güvencesidir

TSE **BTSO** **KALDIR**

TSE **BTSO** **KALDIR**

reklamları, uluslararası reklam faaliyetleri vb. çalışmalara hız verilmesinin, bu projenin içeriğine katkı sağlayacağı açıktır. Kalite Birliği olarak Bursa'da yaptığımız reklam panolarını örnek olarak gösterebiliriz.

Kalite Birliği olarak, TSE'nin daha aktif, daha kapsamlı çalışmalar yapması sonucunda, hem ülkemizin kaynaklarının israf edilmesinin önüne geçileceğine, hem de temiz kalite anlayışının yaygınlaşacağına inanıyoruz.

Tüketicinin yerli üretimi tercih etmesini sağlayacak en önemli kuruluş TSE'dir. Bundan dolayı tüm çalışmalarımızda TSE'yi destekliyor ve TSE'den marka değerini korumasını, marka tanınırlığı ve bilinirliğini artırıcı faaliyetler beklediğimizi ifade ediyoruz.

iii) MİLLİ BELGELENDİRME

Sanayicilerimize çağrı yapıyoruz ve diyoruz ki; kalitesiz bir yolun sizi geleceğe götürmeyeceğini anlayın. Gerçek kaliteyi görün, yönünüzü belirleyin ve millî belgelendirmeye yönelin ki, geleceğiniz de güvende olsun. Başkalarının koymuş olduğu kurala uymayı bırakın, kuralı kendiniz koyun. Bu amaçla, Uluslararası Standardizasyon Teşkilatının (ISO) standart hazırlama kurullarında görev alın ve kuralı siz belirleyin.

Kendi kuruluşunuz olan TSE ile yol alın. Müşteri talebi değilse, artık yabancı hayranlığını bırakın ve yabancıların, sizi ve kurumunuzu düşünmediğini ve doğruya yöneltmediğini bilin. TSE sizindir ve sizin kuruluşunuzdur. Yıllık ortalama 5 milyar doların yurt dışına gitmesine izin vermeyin. TSE'nin var olan eksikliklerini eleştirin ve iyileştirmeye zorlayın.

Ülkemizde, çok sayıda yerli ve yabancı uygunluk değerlendirme kuruluşları faaliyetlerini sürdürmektedir. Akreditasyon kuruluşumuz olan TÜRKAK nezdinde bu kuruluşların sayısı belli olmasına rağmen, ülkemizde faaliyet gösteren kuruluşların net sayısı hakkında bir bilgiye ulaşılamamaktadır. Bu alanda ülkemizde yaşanan sistemsizlik, belirsizlik, karışıklık, dünyanın hiçbir ülkesinde yoktur. Ama bizim ülkemizde bu alanda çok ciddi ihmal ve çirkinlikler yaşanmaktadır.

Akreditasyon kurallarına uygun olmadan belge veren, akşamdan sabaha belge satan, eğitim düzenlemeden eğitim sertifikası düzenleyen, kalibrasyon yapmadan sertifika düzenleyen, muayene yapmadan rapor hazırlayan, adam/gün sayısına uygunluğu sadece doküman üzerinde sağlayan, sahada uygunsuz tetkik gerçekleştiren, tetkikin ruhuna aykırı hareket ederek önce fatura üzerinde anlaşma sağlayan, sadece doküman üzerinde sistem kuran, kurulan sistemi doküman üzerinde inceleyen, danışmanlık yaptığı firmayı tetkik eden, üç kuruluş komisyon için kuruluşları yönlendiren danışmanlar, yetersiz ve yetkisiz danışmanlar ve daha onlarca yazılabilecek uygunsuzlukların olduğu, ülkemizdeki uygunluk değerlendirme faaliyetlerinde ilk çağrımızı TÜRKAK'a yapıyor ve diyoruz ki: "Sahada herkesin bildiği ve konuştuğu bu uygunsuzlukları ortadan kaldırmak için bir strateji oluşturun ve kalitenin kirlenmesine izin vermeyin."

İkinci çağrımızı sanayiciye yapıyoruz: "Yukarıda saydığımız olumsuzlukları biliyor ve yaşıyorsunuz. Sizi aldatanlara, sizi yanlış yönlendirenlere, sizin kaynaklarınızı yurt dışına transfer edenlere, sizin gelişiminize engel olanlara, kalitenizi kirletenlere fırsat vermeyin. Unutmayın, TSE millî bir kuruluştur ve sizindir. TSE ile yol alın ki; kalite ve kaliteniz kirlenmesin."

iv) BAYRAK

Ekonomik kalkınma, millî bağımsızlıkla gerçekleşecektir. Millî bağımsızlığımızın yegâne timsali, şanlı Türk bayrağıdır. KALBİR olarak, Türk bayrağına sahip çıkmaya ve bayrak sevgisini toplumun tüm kesimlerine yaymayı hedefliyoruz. Bunun için tüm faaliyetlerimizde ve bu proje kapsamında gittiğimiz her yere Türk bayrağı hediye ediyoruz.

Bayrak direğinde, evin balkonunda, iş yerinin duvarında, her nerede olursa olsun, çevresel şartlardan dolayı solmuş bir bayrak gördüğümüzde, orada duruyor ve ilgiliye Türk bayrağı hediye ediyor ve bayrağı değiştirmesini rica ediyoruz. Bugüne kadar bu kapsamda yaklaşık 20.000 Türk bayrağı hediye edilmiştir. Kalite Birliği olarak bu projeyi sürekli uygulanan proje haline getirmiş bulunuyoruz.

v) YASAL HAKLAR

Hepimiz tüketiciyiz. İhtiyaçlarımızın karşılanmasında karşılaştığımız olumsuzluklar ve uygunsuzluklar karşısında sessiz kalmamamız gerekiyor. Haklarımızı bilmeli ve haklarımızı yasal yollardan aramalıyız. Kalitesiz bir ürün veya hizmet karşısında sessiz kalmamalı ve sineye çekmemeliyiz. Hakkımızı bilmeli ve hakkımızı aramalıyız. Bu çerçevede, herkesi hak aramaya ve haklarına sahip çıkmaya davet ediyoruz.

MİLLİ SES VER PROJESİNİN DEVLET POLİTİKASI HALİNE GELMESİ SEVİNDİRİCİDİR

Özellikle son dönemde, YERLİ VE MİLLİ söylemlerinin artması, Kalite Birliği olarak bizleri memnun etmiştir. İki yıl önce başlattığımız MİLLİ SES VER PROJESİ'nin devlet politikası haline gelmesinden dolayı da mutluyuz.

SON SÖZ

Gönüllülük esasına dayalı olarak, sosyal sorumluluk bilinciyle, daha çok çalışmak ve ülkemize, sanayimize, insanımıza, kaliteye, milli değerlere katkı sağlamayı temel misyon olarak belirlemiş bulunmaktayız. Kalite Birliği olarak ülkemizin geleceğinin;

YERLİ ÜRETİM, YERLİ TÜKETİM, MİLLİ BELGELENDİRME, BAYRAK ve YASAL HAKLAR alt başlıklarındaki MİLLİ SES VER PROJESİ'yle daha iyiye gideceğine olan inancımızı koruyor ve tamamıyla kaliteye olan sevdamız dolayısıyla bu çalışmaları, hiç bir beklenti içine girmeden ücretsiz olarak gerçekleştiriyoruz. ■

Yerli Üretim Yerli Fikir

Yeni dünya ekonomik yapısı, tamamen başta da dediğimiz gibi hayal edebilme ve bu hayalleri matematiksel olarak gerçekleştirme yaklaşımına dayanıyor. Şöyle ki üreticiler üründen önce o ürünün vaat ettiklerini çok iyi anlatan markalar kurgulamalıdır. Ürünlerinde ve markalarında “Kalite” – “Yenilik” – “Güven” olgularını kesinlikle önemsemeliler. Evrensel olmalı ve en önemlisi değer üretebilmeyi bilmeliler.

Harun Altunbaş

► Türk Teşvik Derneği Başkanı

İkinci Dünya Savaşı’ndan sonra birçok ülkenin merkez bankaları altın karşılığı para basma ekonomisini yavaş yavaş terk ettiler. Çok hızlı gelişen teknoloji ve üretim teknikleri sayesinde artık ekonomiler değer yaratmak üzerine inşa edilir olmaya başladı. Ve bu değerleri ortaya çıkaran en önemli unsur hayalperestlik oldu. Belki de akla gelmeyecek fikirleri gerçekleştirmenin yolu buradan geçiyordu. Hemen hemen gelişmiş diyebileceğimiz ülkelerin ve ülkelerin ekonomilerinin hepsi bu hayaller üzerine inşa edildi. Bu ülkeler toplumlarına hedef koydular ve bu hedefler için tüm toplum hep birlikte hayallerin ötesindeki üretimi hedefledi. En hızlı arabalar, aya gidecek araçlar, bugün kullandığımız dijital teknolojiler ve insanlığın gelecek yol haritası buna dair tayin edildi ve tasarlandı.

Ülkemize gelecek olursak hemen hemen tüm planlarımız kısa vadeli sonuçlar üzerine yoğunlaşmış durumda. Yapmamız gereken ise en büyük hedefleri düşünmek ve bu hedeflere ulaşmak için gereken altyapıları oluşturmak.

Biz Türk Teşvik Derneği olarak ülkemizin en ileri hedeflere ulaşmasında üretimin katkısını en üst seviyede teşvik etmek için kurulduk. 2003 yılında kurulduğumuz günde bu kadar büyük hedeflerimizi gerçekleştirecek altyapımız yoktu. Ancak 2016 senesinde aldığımız Yönetim Kurulu Kararı ile tüzüğümüzü, kurumsal kimliğimizi, vizyonumuzu ve misyonumuzu büyük hedeflere ulaşma yönünde yeniledik. Genç ve dinamik bir ekip oluşturduk. Üyelerimiz her geçen gün artıyor. 2017 senesinden itibaren yenilenen yapıyla çok daha efektif ve yoğun çalışmalar sürdürmekteyiz. En çok önemseydiğimiz konu ise üreticilerimizin ve tüketicilerimizin bilinçlendirilmesi.

Yeni dünya ekonomik yapısı, tamamen başta da dediğimiz gibi hayal edebilme ve bu hayalleri matematiksel olarak gerçekleştirme yaklaşımına dayanıyor. Şöyle ki üreticiler üründen önce o ürünün vaat ettiklerini çok iyi anlatan markalar kurgulamalıdır. Ürünlerinde ve markalarında “Kalite” – “Yenilik” – “Güven” olgularını kesinlikle önemsemeliler. Evrensel olmalı ve en önemlisi değer üretebilmeyi bilmeliler. Aynı şekilde tüketiciler de bu değerleri ayırt edebilecek altyapıya ve yerli üretimi destekleyecek bilince sahip olmalı. İşte biz bu konularda Derneğimizden destek isteyen istemeyen herkesi teşvik ediyoruz.

Yakın zamanda başlatacağımız bir kampanyamız söz konusu. Türk Patent Enstitüsü, TÜBİTAK, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Türk Standardları Enstitüsü ve Kültür ve Turizm Bakanlığı ile ortak bir çalışma proje başlatacağız. Türkiye’de patent, faydalı model ve telif alımı konusunda toplumu teşvik edecek bir çalışma başlatacağız. Bu çalışmamız sayesinde ülkemizde patent

başvurularının çok ciddi oranda artmasını sağlamayı amaçlıyoruz. Artık hayal etmek, hayalleri gerçekleştirmek ülkemiz insanı için doğal bir süreç şeklinde algılanmalıdır diyoruz. Bugün gelişmiş ülkelere baktığımızda yılda yüzbinlerce patent başvurusu yapılmakta. Bu rakamlar bizde hala çok küçük maalesef. Bankaları da projemizde bir araya getirip, patent faydalı model, ticari fikir, sanat eseri gibi yaratıcı düşünceyi teşvik edecek kredi sistemi oluşturmak istiyoruz. Türk Patent Enstitüsü patent konusunda maksimum kolaylığı sağlayacak, bankalar uzun vadeli ve 2 yıl geri ödemesiz masraflarla alakalı kredi verecek ve fikir geliştirme ofislerinde vatandaş fikirlerini geliştirmek için çok düşük masrafla çalışabilecek. İsteyen senaryosunu yazacak telifini alacak, isteyen yazılım yapacak, isteyen faydalı model geliştirecek ve tüm bunların lisansları, patent başvuruları çok uygun mali şartlarla organize edilecek. Bu projemiz sayesinde 2019 yılında Türkiye’de yeni fikirlerin üretilmesi ve tescil alması konusunda belki de dünyadaki en büyük gelişimi sağlayacağız. Ülkemizin geleceği için hayal etmeliyiz, yenilikçi ürünler üretmeliyiz ve bu ürünleri toplumla bir araya getirmeliyiz. Milletçe topyekûn bir hareket olmadıktan sonra dünyayı yakalamamız gün geçtikçe zorlaşıyor. Ancak bunu başarabiliriz.

10 dünya markası yaratma fikri ile alakalı da bir projemiz daha olacak. Dünya markası olma kavramını iyi anlamak gerekir. Dünya markası olmak için aşmamız gereken ilk konu her yıl açıklanan Global 500 marka listesinde markalarımızın yer almaya başlamasıdır. Maalesef dünyanın ilk 500 üniversitesi listesine giren üniversitemizin olmaması gibi dünyanın en büyük 500 markası arasına giren markamız da mevcut değil. Bizim en değerli 100 markamızın toplam değeri dünyanın meşhur hamburger markaları değeri kadar bile değil. O sebeple ilk hedefimiz Global 500 listesine markalarımızı sokmak olmalı. Bunu da ancak marka değeri oluşturmaya yönelerek yapabiliriz. “Evrensel değerlerle marka nasıl oluşturulur?”, “Marka değeri nedir?”, “Marka değerinin şirket bilançosuna katkısı nedir?” gibi birçok soruya cevap vereceğimiz ve Türkiye’nin en büyük markalarını Global 500 listesine sokma amacı taşıdığımız senede bir defa yapılan bir etkinlik düzenleyeceğiz. “Global 500 TR” adında düzenleyeceğimiz bu etkinlikle Türk markalarının 10 sene sonraki vizyonlarını anlatan bir fuar kuracağız, 2 - 3 gün boyunca çeşitli konferanslar düzenlenecek, workshoplar, yatırım-ortaklık-teşvik toplantıları, dünyaca ünlü markalarla yapılacak çeşitli etkinlikler organize edeceğiz. Dünya ve Türkiye’deki yatırım, teşvik fonları konusunda uzmanlarla markalarımızı bir araya getireceğiz. Dünya markalarının hikâyelerini birebir o markaların yöneticilerinden, ajanslarından, danışmanlarından dinleyeceğiz. Türkiye’nin neler yapması gerektiği konusunda etkinlik sonunda bir kitap basıp markalarımıza dağıtacağız. Türk markalarının gelecek 10 yıl perspektifini ve hedeflerini ortaya koyacağız. Topluma kalite, yenilik, güven konularında markalarımızın öncülük yapmalarını sağlayacağız.

2019'un ikinci yarısı yapacağımız bu büyük etkinlikle markalarımıza marka değeri konusunda çok ciddi bir vizyon katacağız. Şöyle düşünün; bugün Global 500 listesinin tepesinde olan markanın marka değeri 120 milyar dolar civarında. Bu değer sadece tabela değeri dediğimiz marka patent değeridir. Bu değer içinde şirketin marka patenti dışında hiçbir varlığı yoktur. Bu değeri şirket her yıl bilançosuna yazabiliyor. Yaratılan marka değeri sayesinde oluşan kredibilitesini düşündüğümüzde marka neredeyse bir ülke gibi. İşin en ilginç tarafı en üst sıradaki markaların 15 sene civarı geçmişlerinin olması. Bu bakış açısı ile biz de 2023 yılına kadar Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın dediği gibi 10 tane dünya markası yaratabiliriz. Yeterli potansiyeli olan markalarımız var. Bunun için yapmamız gereken hayallere, fikirlere değer vermek, değer ekonomisini anlamak ve en önemlisi evrensel projelere en ileri düzeyde imza atmak olmalıdır. Biz, Dernek olarak her zaman söylüyoruz; Türkiye'nin muhteşem bir potansiyeli var, bu potansiyeli ortaya çıkarmak için teşvik etmeli, yol gösterici olmalı ve fikirlere değer vermeyi öğrenmeliyiz. Bizim ülkemizde yeni fikirlere değer verme oranı geçen sene %0,07 idi. Yani binde yedi. Güney Kore'de bu oran %40'ların üzerinde. Orada iki kişiden biri, bir fikir duyduğu zaman ona değer veriyor, yatırım yapıyor, teşvik ediyor, yüreklendiriyor. Bizde ise bin kişide yedi kişi. İşte bizim bunu değiştirmemiz lazım. Türkiye olarak ve Türk Teşvik Derneği olarak ilk amacımız fikre değer verme oranını yüzde elli oranına çıkarmak olmalı. Global 500 TR etkinliğimiz sayesinde yıllık 500 milyon TL üzerinde cirosu olan dünya markası olma potansiyeline sahip markalarımızın çok ciddi bir şekilde gelişimine katkı sağlayacağız. Yabancı yatırımcıları, fonları, teşvik verenleri, uzmanları, bakanlıkları, bir araya getireceğiz. Çok önemli bir organizasyon olacak.

Yerli ürün üretimi olgusuna bakış açımız da ürünlerimizin katma değeri yüksek markalarla piyasaya sunulmasıdır. Bizim Ezine peynirimiz dünyada İtalyan Labne peyniri kadar tanınmıyor. Bunun nedeni çok açık marka olma felsefesi, kalite yenilik güven ilkeleriyle ürün üretmememiz. Evet, ürünleri üretmek çok önemli ancak günümüzde üründen çok insanlar o ürünü üreten markaya güveniyorlar. Aynı ürünleri belki de markasını bilmediğimiz birçok firmamız çok daha iyi yapıyor. Ama öne çıkamıyorlar. Pek kimsenin tahmin etmediği problemin ana sebebi ise fikre değer vermemek. Şöyle düşünün; çok iyi bir peynir üretmeyi düşünüyorsunuz, işte bu fikirdir. Bu fikrin değer görmesi, herkes tarafından teşvik edilmesi gerekir. Sonrasında bu fikri gerçekleştirmek için yüzlerce deneme yaptınız, onlarca tarif oluşturdunuz ve mükemmel Ezine peynirine ulaştınız. Şimdi bunun formül patentini almalısınız. Eğer fikrinize değer veriyorsanız o fikir gitgide değerlenecektir. Sonrasında ona mükemmel bir marka oluşturmak zorundasınız. Onun da patentini almak zorundasınız. Eğer fikriniz çok değerli ise o zaman bütün dünyada patent başvurusu yapmalısınız. Sonrasında bir ajansla bu markaya

Bizim ülkemizde yeni fikirlere değer verme oranı geçen sene %0,07 idi. Yani binde yedi.

Güney Kore'de bu oran %40'ların üzerinde. Orada iki kişiden biri, bir fikir duyduğu zaman ona değer veriyor, yatırım yapıyor, teşvik ediyor, yüreklendiriyor.

Bizde ise bin kişide yedi kişi. İşte bizim bunu değiştirmemiz lazım.

Fikir en önemli yerli malıdır. Bizim ülkemizin vatandaşının ürettiği fikirler sayesinde yerli üretim gelişir. O sebeple bizim ülkeye yerli üretime bakış açımız; yerli, orijinal, kaliteli, yenilikçi, güvenilir fikirler üretmek üzerine olmalıdır.

ve ürününüze bir kreatif iletişim strateji oluşturmanız gerekir. Bu süreçlerin hepsi çok meşakkatli ve ciddi bütçeler isteyen süreçlerdir. Eğer yatırdığınızdan fazla kazanmak istiyorsanız, gerçekten değer vererek çalışmalısınız. Avrupa'da, Amerika'da ya da Güney Kore'de böyle bir peynir projesi ortaya koyduğunuzda, size fabrikanızdan, işletme sermayenize her şeyi önünüze yığarlar. Fikriniz yeter ki analitik olsun. Hesap-kitabı doğru olsun, sizden gayrimenkul ya da maddi teminat istemezler. Tek teminat projenizin akılcılığıdır. Yerli üretim konusunda bu bilinç ülkemizdeki tüm sosyal paydaşlarda gelişmedikçe atılım olması çok ama çok zordur. Evet, almamız gereken çok yol var ancak bu yol hep birlikte ülkece konulacak bir vizyon ile kolayca ve hızlıca alınabilir. Türkiye'den beyin göçünün en büyük sebebi bu bakış açısının olmamasıdır. İnsanlar fikir üretiyor ve değer görmüyor. Fikir en önemli yerli malıdır. Bizim ülkemizin vatandaşının ürettiği fikirler sayesinde yerli üretim gelişir. O sebeple bizim ülkece yerli üretime bakış açımız; yerli, orijinal, kaliteli, yenilikçi, güvenilir fikirler üretmek üzerine olmalıdır. Türk Teşvik Derneği olarak fikirlere, projelere, hayallere değer verelim diyoruz. Göreceksiniz, o zaman yerli üretimde en yüksek noktalara çıkacağız.

Ülke ekonomimiz ancak yenilikçi fikirlerin ürüne dönüşmesi ile kalkınacaktır. Değer ekonomisi oluşturmamız gerekir. En yüksek katma değeri elde edecek evrensel ürünler ve markalar üretmek için durmadan çalışmalıyız. Biz, Türk Teşvik Derneği olarak bize başvuran tüm üreticilerimize yol gösterici olmak için çalışıyoruz. Üreticilerden ve markalarımızdan da ricamız şudur; sizler de Derneğimizi destekleyin. Çünkü Derneğimize vereceğiniz destek bu ülkenin yükselmesinde çok ciddi önem arz ediyor. Tüketicilerimizden de ricamız şudur; kaliteli, yenilikçi ve güvenilir yerli markalarımızı daima destekleyin ve o ürünleri tercih edin.

Tüm bu konularda hep söylüyoruz "Kalite" – "Yenilik" – "Güven" ... Bizim için TSE de bu öğelerin gerçek manada kontrolünü sağlayan bir kurum. Türk standartları dediğimiz unsur dünyada evrensel dilde kalite, yenilik, güven olmalı. Standart biliyorsunuz ki minimumda olmazsa olmazlardır. Türkiye'nin minimumu "Kalite" – "Yenilik" – "Güven" olmalıdır. TSE'ye Türk toplumunun güveni hep yüksek olmuştur.

Sözlerime son verirken değinmek istediğim çok önemli bir konu daha var. Bilinmelidir ki Türkiye'nin elindeki yerli ürün skalası ve dünya markası olma kapasitesi diğer tüm ülkelerin ötesindedir. Bizim ülkemiz ve konumumuz medeniyetler beşiğidir. O sebeple sadece harekete geçmek gerekmektedir. Harekete geçelim, yerel ürünlerimizi ve markalarımızı destekleyelim. Herkese kaliteli, yeniliklerle dolu, güvenilir bir dünya dileyerek sözlerime son vermek istiyorum. En derin sevgi ve saygılarımla. ■

4 Ekim Hayvanlar Koruma Günü

► WWF-Türkiye

Her yıl 4 Ekim tarihi, tehlike altındaki türlere ve hayvanların yaşamı üzerindeki tehdide dikkat çekmek için Hayvanları Koruma Günü olarak kutlanıyor. WWF-Türkiye (Doğal Hayatı Koruma Vakfı), bu yıl 4 Ekim Hayvanları Koruma Günü'nde "Plastik atıkların yaban hayatına etkisi"ne dikkat çekiyor. Sadece gözümüzün gördüğü hayvanları değil, yeryüzünde var olan tüm hayvanların yaşam hakkına sahip olduklarını hatırlamamızın önemini vurguluyor.

Omurgalılar son 48 yılda yüzde 50 azaldı

Bugün, yeryüzünde 7 milyarın üzerinde insan yaşıyor. 2050 yılında bu sayının 10 milyara yaklaşacağı öngörülüyor. Hızla artan nüfus, iyi planlanmamış yapılaşma, doğal alanların bozulması, yasa dışı avcılık ve ticaret, doğal hayatın dengesini bozuyor ve canlı türleri bir yok oluşa doğru sürükleniyor. Biz çoğalırken dünyamızı paylaştığımız diğer canlıların sayısı hızla azalıyor.

2050 yılında Akdeniz'de balıktan çok plastik atık olabilir

Örneğin, denizlerdeki yaban hayatına insan tarafından verilen zararın yüzde 90'ı plastik kaynaklı. Dünyada 700 deniz canlısı türü plastik tehdidiyle karşı karşıya. Plastik kirliliği en çok kuşları, balıkları, deniz memelilerini, sürüngenleri ve omurgasızları etkiliyor. Canlılar plastik atıklara dolanıp yaralanabiliyor, bunları yutabiliyor ve plastik kirliliği nedeniyle mikrop kapabiliyor.

Deniz kuşlarının midesinde 1960 yılında

Plastik atıklar diğ er ortamlardaki yabani hayvanlar tarafından da yiyecek zannedilerek yenebiliyor. Bu durum, hem sindirim sistemi problemlerine yol açıyor hem de yalancı tokluk hissi yaratarak canlıların besinsizlikten ölmesine sebep oluyor. Ayrıca, plastik atıkların i erdiğı kimyasallar zehirlenmelere ve hastalıklara da yol açabiliyor.

yüzde 5 oranında plastik vardı. Bugün bu oran yüzde 90 iken, 2050 yılında yüzde 99'a çıkabileceği öngörülüyor. Akdeniz'deki 60 balık türü de plastik mağduru. Bu gidişle, 2050 yılında denizlerimizde balıktan çok plastik atık olabilir.

Deniz kaplumbağası türleri de plastik atıklardan etkileniyor. İribaş deniz kaplumbağalarının (*Caretta caretta*) yüzde 35'inin sindirim sisteminde plastik atıklar bulunuyor. Deniz kaplumbağaları plastik poşetleri deniz anası zannederek yedikleri için ölebiliyor.

Plastik atıklar diğer ortamlardaki yabani hayvanlar tarafından da yiyecek zannedilerek yenebiliyor. Bu durum, hem sindirim sistemi problemlerine yol açıyor hem de yalancı tokluk hissi yaratarak canlıların besinsizlikten ölmesine sebep oluyor. Ayrıca, plastik atıkların içerdiği kimyasallar zehirlenmelere ve hastalıklara da yol açabiliyor.

Yaşama ve üreme alanlarını kaplayan plastik atıklar, doğal alanlarda tahribata neden oluyor. Yakıldığı takdirde toksik maddelerin havaya karışmasına neden oluyor. Özellikle martılar, ayılar ve sırtlanlar gibi çöplüklerden beslenen, geniş diyetle sahip hayvanlar için plastik atıklar büyük bir tehlike oluşturuyor.

Ancak doğal alanlarımızı birer plastik denizi olmaktan kurtarmak ve yaban hayatını korumak hâlâ mümkün. WWF-Türkiye'nin tek kullanımlık plastik atıkların doğa üzerindeki etkisine dikkat çekmek için başlattığı 1 Güzel Hareket kampanyasına katılarak, binlerce insan gibi siz de plastik kullanımınıza dair en az bir alışkanlığınızı değiştirerek, büyük bir hareketin parçası olabilirsiniz. Kampanyaya katılmak isteyenler www.1guzelhareket.org sitesini ziyaret ederek plastik poşet, plastik şişe, plastik pipet, plastik çatal, bıçak ve kaşık kullanımı alışkanlıklarından en az birini değiştirebilirler. ■

ISO/TC 165 Ahşap Yapılar (Timber Structures) İstanbul Toplantıları Türkiye Delegesi İzlenimleri

Prof. Dr. Ahmet Türer

► ISO/TC 165 Türkiye Delegatesı Başkanı / ODTÜ İnşaat Mühendisliğı

Dr. Öğretim Üyesi Erkan Akpınar

► Kocaeli Üniversitesi İnşaat Mühendisliğı

Soner Melih Kural

► Boğaziçi Üniversitesi Yapı İşleri Dairesi

Türkiye Delegasyonunun izlenim ve önerileri:

ISO/TC 165 Ahşap Yapılar Teknik Komitesi, 2018 yıllık toplantıları için 10 - 13 Eylül 2018 tarihleri arasında İstanbul'daki TOBB Plaza'da bir araya geldi. Toplantılara dünyanın çeşitli ülkelerinden her biri ahşap yapı tasarımı ve/veya yapı malzemeleri konusunda uzman 37 delege katıldı.

Toplantının ilk gününde sabah yapılan oturumda TORİD - UAB ve TSE temsilcileri açılış konuşmaları yaptı. Daha sonra ilk gündem maddesi olan ISO/TC 165 Teknik Komite başkanlığını 9 yıldır başarı ile yürüten mevcut Komite Başkanı Erol Karacabeyli'nin yerine Kanada'dan Mr. Chui Ying'in başkanlık görevine atanması ile ilgili konular ele alındı. Dört gün sürecek olan toplantılar boyunca çalışma gruplarının sunumlarının hangi sırayla ele alınacağı hakkında planlama yapıldı ve karara bağlanarak ilk gün toplantıları tamamlandıktan sonra programın Teknik Turu kapsamında ahşap yapı sistem ve malzemeleri ile yeniden yapımı devam eden Sait Paşa Yalısı şantiyesi ziyaret edildi. İstanbul, Sarıyer sahilinde yeniden yapılmakta olan ahşap yalının inşaatı incelendi ve burada proje müdürü tarafından yapılan sunum dinlendi. Soru-cevaplar ile devam edilen teknik gezinin ardından Sarıyer'den başlayan, akşam yemeğinin yenildiği, Komite Başkanı Erol Bey'e başarılarından dolayı bir ödülün takdim edildiği ve boğazdaki ahşap yalıların tanıtımının yapıldığı tekne gezisi ile ilk gün sonlandırıldı.

Toplantının ikinci günü olan 11 Eylül 2018 Salı günü yapılan oturumda çalışma grupları 7, 10 ve 11 dinlendi; fikir ve önerileri tartışıldı. Burada toplantılarda konuların nasıl ele alındığı ve uygulanan yöntem hakkında biraz bilgi vermek isteriz. Çalışma grupları ile ilgili yapılan değerlendirmede, her ülkeden ayna komitelerden gelen yazılı değerlendirmeler - öneriler okunuyor ve ilgili çalışma grubunun yürütücüsü olan kişiden bir sunum yapması isteniyor. Yapılan sunum sonrasında, ilgili çalışma grubunun aktivitelerine devam etmesi, durdurması ya da olduğu şekliyle kabul edilmesi yönünde kararlar alınıyor. Alınan kararlar kâtip üye tarafından yazılıp sesli olarak oku-

nuyor ve bu kararlar üzerine gerekli görülen düzeltmeler odada bulunan delegeler tarafından önerilip değerlendirilerek son halini alıyor. Bundan sonra sesli okunan karar maddesi herkes için uygun olduğu zaman oylama yapılarak kararlar oy birliği ile alınıyor.

7 numaralı çalışma grubunda öne çıkan konular arasında Japonya'dan katılan Motoi Yasamura ve ekibinin hazırlamakta oldukları - test verileri kullanılarak deplasman - yük grafiklerinde elastik ve plastik noktaların tespit edilmesi ve süneklik konusundaki metin tartışıldı. Daha sonra Almanya'dan katılan Stefan Winter tarafından kesme kapasitesi ve beton ile ahşap elemanların kompozit bağlantılarının test edilmesi hakkında sunum yapıldı ve görüşler alındı. Bu test sayesinde ahşap ve beton kompozit birleşimlerin ne kadar kesme kuvvetine dayanabildiği standart bir test kullanılarak elde edilmiş olacaktır. Bu sırada elemanların simetrik test edilmesi, kompozit bağlantı bölgesine etki eden kuvvetin sadece kesme değil aynı zamanda yüzeyler arası eksenel kuvvet aktarması, kuvvetlerin eksantrik gelmesi gibi teknik konuların konuşulması ve gerçekte döşeme ve kiriş arasında düşey yük aktarımının simüle edilmesi için faydalı olduğu değerlendirildi. Kendinden delik açan vidalar ile ilgili konu gündeme getirildi ve bununla ilgili ilave çalışmalara ihtiyaç olduğu dile getirildi. Self-tapping ya da self-drilling terminolojisi üzerinde konuşuldu ve bununla ilgili standart testler hakkında doküman hazırlanması ihtiyacı belirtildi.

10 numaralı çalışma grubunun tartışmaları sırasında en çok konuşulan konulardan birisi, küçük boyutlarda ahşap elemanların test edilmesi ile ahşap özelliklerinin tayin edilmesi hakkında yapılacak testler ve bu testlerin büyük boyutlu elemanların dayanımları ile ilişkileri hakkındaydı. Küçük boyut üzerinden yapılan malzeme testleri, bu örneklerin alındığı büyük boyutlu elemanların özelliklerini tam olarak vermemektedir. Eleman büyüdükçe homojen ol-

mayan malzemedeki değişimler ve muhtemel çatlak, budak vb. sorunlu bölgeler büyük elemanın dayanımının test edilen malzeme özelliğinden daha düşük olmasıyla sonuçlanabilir. Bu sebeple büyük ve küçük malzeme testlerinin yerel ahşap türleri ve yerel üretim bölgeleri için çok sayıda (binlerce) test edilerek istatistiki bilgiler elde edilmesi ve korelasyon bağlantılarının çıkartılması gerekmektedir. Bu çalışmaları ülkemizde yetişen ağaç türleri için yapabilmek amacıyla bir TÜBİTAK projesi düşünülmesi önerildi. İlaveten, özellikle uzun süreli sünme testleri hakkında test düzeneğinin nasıl yapılacağı ve bu şartname taslağı ile ilgili tartışmalar ve görüş alışverişleri yapıldı. Ahşap elemanlar üzerine etkiyen yüklerin kısa süreli değil yıllarca sabit olarak etkimesi halinde, bazı ahşap elemanların türüne ve yükleme seviyesine bağlı olarak sabit yük altında giderek artan seviyelerde deformasyona uğrayabildiğı değerlendirildi.

11 numaralı çalışma grubunda masif ahşapların makinalar tarafından dayanım sınıfının belirlenmesi ve test metotları hakkında tartışmalar ve bilgi alışverişı yapıldı. Masif ahşabın dayanım sınıflandırılmasında kullanılan yöntemler arasında ahşabın kuvvet uygulanıp eğilmesi sırasında rijitliğinin ölçülerek dayanım tespiti, ahşap parçasının belirli bir uzunlukta serbest titreşim yaptırılarak yoğunluk ve rijitliğinin fonksiyonu olan titreşim frekansının ölçülmesi ile dayanım tespiti ve gözle bakılarak dayanımının sınıflandırılması vb. konular tartışıldı. Türkiye delegesi olarak ülkemizde en ekonomik ve hızlı sınıflandırma tekniklerinin denenerek yerleştirilmesi konusunda görüş birliğine vardık. Bunun için öncelikli olarak ODTÜ İnşaat Mühendisliği Bölümünde bu dönem açılmakta olan CE4008 Ahşap Tasarım dersinde dayanım klasifikasyonu için titreşim bazlı ve sonra küçük ve büyük test yapılarak dayanım sınıfı tespit etme dönem projesi öğrencilerle birlikte yapılacaktır. Bu proje kapsamında göz ile tespit ile makina ile tespit arasında ne gibi farklar çıkabileceğı de gözlemlenip değerlendirilebilir.

Toplantının üçüncü günü olan 12 Eylül 2018 Çarşamba günü ise oturumlara 2 ve 12 numaralı çalışma gruplarının sunum ve görüşmeleri ile devam edildi. 2 numaralı çalışma grubunun konuları arasında yapısal lamine ahşap (GLU-LAM), yapısal çapraz lamine ahşap (CLT), aynı yönlü-soyma levha-lamine ahşap (LVL) konuları gündeme geldi. LVL kirişlerin tolerans sınırlarının sıfırın altında olması gerektiği konuşuldu; bunun sebebi, LVL kirişlerin döşeme başlığına bağlanan kirişler olarak kullanıldığı ve üstten gelen duvarın hem başlık kirişine hem de kirişlere bastığı, eğer kirişlerin toleransı pozitif olursa o zaman duvarın kirişlere fazla kuvvet aktarması ile karşılaşıldığı ve bunun önüne geçmek için kiriş toleranslarının eksi verilmesi gerektiği konuşuldu. Bu konularla ilgili çalışmalardaki ilerlemeler sunuldu ve ileri tarihli dokümantasyon ve şartname çalışmaları hakkında kararlar alındı. 2019 yılı ilk aylarında bir revizyon doküman verilmesi kararlaştırıldı. Öğleden sonraki toplantı 12 numaralı çalışma grubu masif ahşaptan farklı

olarak bambunun yapısal olarak kullanılması üzerineydi. Bu çalışma grubunda Kolombiya kökenli ve Çin kökenli delege ve firma temsilcilerinin yoğun etkisi oldu. Bambudan üretilen ve bu ülkelere özgün inşaat teknikleri hakkında sunum yapıldı. Bu çalışma grubu katılımcıları tarafından bambunun yapısal ahşap benzeri şekilde bu ülkelerde kullanıldığı yönünde değerlendirmeler yapıldı. Bambunun yapısal amaçlı kullanımı hakkında hazırlanmakta olan ISO taslak dokümanı, Kanada'dan yapılan video konferans sunuş ile tanıtıldı. Toplantı sırasında metin üzerinden kaba hatlarıyla geçildi ve taslak metinde bulunan bazı önemli eksiklikler toplantı odasında bulunan katılımcılar tarafından dile getirildi. Bunlardan belki de en önemlisi, Komite Başkanı tarafından yapılan değerlendirme ile bambu yapıların depreme karşı performans değerlendirmesi ve analizi yapılırken kullanılan kuvvet azaltma katsayısının $R=2$ olarak alınması yönündeki eleştirisi oldu. Bu katsayının herhangi bir ölçüm ya da teste dayalı olmadan tahmin veya bazı ön testlere göre tespit edilmesinin uygun bir yaklaşım olmayacağı dile getirildi. Ayrıca bambu elemanlarının burulma kapasitesinin hesaplanması için formüllerin oluşturulması da Türk katılımcılar tarafından eklendi. Türk delegelerden gelen çok sayıda değerlendirme sebebiyle iletişim grubuna alınması ve bir sonraki toplantıya kadar değerlendirmelere katılmaları rica edildi. Bambunun yapısal ahşap olarak tanımlanması konusunda yapılan itirazlar sonucunda ağaç ve bambu arasındaki ortak benzerlik olan "selülozik yapılı bitkiler" (Lignocellulosic Fibrous Material) benzetmesi kullanılarak, selülozik tabanlı bitkiye örnek olarak bambu tanımlandı. Türkiye delegesi tarafından ke-nevir bitkisinin de yapısal açıdan kuvvetli olduğu, selülozik tabanlı olması ile bu kategoriye girebileceği dile getirildi.

Son gün olan 13 Eylül 2018 Perşembe gününde yapılan toplantıda stratejik planlama ve yeni öneriler dile getirildi. Türkiye delegasyonu tarafından, ahşap malzemenin küçük boy ve büyük boy testleri arasındaki ilişkiye benzer şekilde yapı elemanlarının ya da duvarların tam boyutta test edilmesi gibi binaların da tam boyutlu test edilmesi hakkında dokümantasyon için bir öneri getirildi. Yapıların bir bütün olarak test edilmesi (örneğin, deprem sarsma tablası üzerinde, yarı dinamik ya da statik olarak tam boyutlu ya da ölçekli testler) konusunda bir metin hazırlanarak sunulmasına ihtiyaç olduğu dile getirildi ve katılımcılar tarafından onay aldı. Delegasyon ekibimizden Erkan Akpınar tarafından dile getirilen bir diğer konu ise ahşap elemanların lifli polimerler ile birlikte kullanılması çalışmaları hakkındaydı. Bu konuda hem mevcut ahşap yapıların güçlendirilmesi hem de lifli polimerler ile birlikte üretilen/üretilebilecek yeni nesil ahşap kompozit malzemeler başlıkları ve bunların standartlarda yer alma durumu önerildi. Her iki konu da olumlu karşılandı ve ön metin çalışmaları yapılarak hazırlanan dokümanların 2019 yılının ilk aylarında ISO Komitesi'ne yazılı olarak sunulması kararlaştırıldı.

ISO/TC 165 Ahşap Yapılar Komitesi Sekreteri Paul Jaehrlich tarafından sıklıkla dile getirilen bir diğer konu ise, e-komite (elektronik) toplantıların yapılması ve delegelerin toplantılara yılda bir kez şahsen katılmalarının yanı sıra, yıl içine yayılmış farklı zamanlarda, fiziki olarak bir araya gelmeden de elektronik ortamda temas halinde kalarak çalışmalarına devam edilmesi konusuydu. Böylece işlerin daha hızlı ilerleyeceği ve zamanında sonuçlar alınacağı bilgisi verildi. ISO web sayfasında delegelerin kullanıcı ismi ve şifreyle girdikten sonra kullanabileceği çok sayıda elektronik haberleşme linki ve programı bulunmaktadır fakat detayları araştırılacaktır. Ayrıca komite üyeleri arasında Skype, Teamviewer ve benzeri platformlar kullanılarak internet üzerinden canlı görüşme haberleşme platformları bulunmaktadır.

2019 yılında Kolombiya'da yapılacak toplantıya aynı ekip ile katılım ülkemizin bu alanda doğru ve etkili temsili için önemli olup, TSE tarafında seyahat masraflarının karşılanması ülkemiz çıkarları doğrultusunda ilgili standartlara yapılacak katkının sağlanması bakımından önemli rol oynayacaktır.

ISO/TC 165 Timber Structure hakkında bilgi için: <https://www.iso.org/committee/53584.html>

Kuzey Kore:

Çok konuşulan, hemen hiç bilinmeyen ülke – II

Bugün ikinci ziyaretimiz, tek kalem altında UNESCO Dünya Mirası Listesi'ne ve koruma altına alınan, 918-1393 yılları arasında Üç Krallık Dönemi'nin krallıklarından Koryo Hanedanlığı uygarlığına ait eserlerin sergilendiği Koryo Müzesi, Sonjuk Köprüsü, Pyochung Anıtı, Manwaldae Koryo Hanedanlığı Kraliyet Sarayı Sitesi ve Kral Gyong Hyo'nun mezarına.

Nihal Ege

► Dünya Mirası Gezginleri Derneği

Kuzey Kore'ye hoşgeldiniz, gezimize kaldığımız yerden devam ediyoruz.

Bugün ikinci ziyaretimiz, tek kalem altında UNESCO Dünya Mirası Listesi'ne ve koruma altına alınan, 918-1393 yılları arasında Üç Krallık Dönemi'nin krallıklarından Koryo Hanedanlığı uygarlığına ait eserlerin sergilendiği Koryo Müzesi, Sonjuk Köprüsü, Pyochung Anıtı, Manwaldae Koryo Hanedanlığı Kraliyet Sarayı Sitesi ve Kral Gyong Hyo'nun mezarına. Koryo Müzesi, bir dönemi dile getirmek adına çok değerli bir müze. Özellikle gerçeğinin içine girilemediği için müzede replikası yapılmış olan Kral Gyong Hyo'nun mezarı. Duvarları, o dönemin yaşam biçimini ve değerlerini anlatan resimlerle süslenmiş mezar odası çok etkileyici idi. Ama ziyaret ettiğimiz kral ve eşinin heykellerle süslü mezarları, yemyeşil bir doğanın ortasında çok daha etkileyici görünüyordu.

Öğle yemeğimiz geleneksel Pansangi adı verilen ve yere oturularak yenilen, alçak masalarda ve küçük tabaklar içinde servis edilen harika bir yemektir. Geleneksel Kore giysileri giymiş genç kızların servisi yapması ise yemeğimize ayrı bir güzellik katmıştı.

Dönüş yolu, gördüklerimizi hafızamıza yerleştirmeye çalışarak, biraz da ruhumuzu dinlendirerek geçti. Pyongyang girişinde yolu kucaklayan dev bir anıt var: Pyongyang Ulusal Yeniden Birleşme Anıtı. Ulusal giysiler içinde iki Koreli genç kız kollarını birbirlerine dolamışlar. Kuzey ve Güneyi temsil ediyorlar ve elbette Kore'nin günün birinde tekrar tek bir Kore olma isteğini.

Pyongyang'a girdiğimizde halkın akşam eve dönüş telaşı başlamıştı. Bir ara otobüsümüz dörderli kol halinde yürüyen bir grup genç kızın yanından geçti. Beyaz gömlek, siyah veya lacivert etek, saçlar toplu, ellerinde siyah çantalar. Sorumuz üzerine rehberimiz bunların üniversiteli genç kızlar olduğunu söyledi. Üniversiteli bir genç kız grubunu böyle renkten ve kendine özellikten uzak hayal edemezdik doğrusu.

Güzel bir restaurantta Kore yemekleri sunulan bir akşam yemeği ve otelimiz. Yarın bizim için yoğun bir gün olacak. Görecek çok yer var.

Bugün Mansudae Sanat Stüdyosu ile başladı. Burası anıtsal eserlerin tasarlandığı yer. Heykeller, büstler, kompozisyonlar sanatçılar tarafından bu stüdyolarda yaratılıyor. Başka bir bölümde Kore topraklarının ünlü yinyang felsefesini temsil eden seramik çalışmalarından örnekler sergileniyor. Çok ince kıl fırçalarla yapılan harika tabloların sergilendiği salondan uzun süre ayrılmadık.

Nehir kenarındaki Juche İdea Kulesi, sonsuza kadar yanacak olan ateşi ile ebedi Kore ideolojisini temsil eden, gerçekten çok görkemli bir kule. Çok geniş ve heykellerle süslü bir meydanın ortasına yerleştirilmiş.

Sırada Pyongyang metrosu var. İki hattan oluşan bu mütevazı metronun istasyonları avizelerle donatılmış konser salonlarını andırıyor. Duvarlar boydan boya seramik ve mozaiklerden yapılmış panolar, kompozisyonlarla süslü. Liderlerin heykel ve resimleri yanında, işçi, köylü, asker, öğrenci figürleri sağlıklı, güçlü, gülen yüzlerle temsil edilmiş. Mısırlar, buğday başakları, günebakan çiçekleri bereket sembolleri, büyük inşaat projeleri ve iş makinaları ise kalkınma sembolleri olarak kullanılmış.

Bugün bir de ilkokul ziyaretimiz var.

Doldurulmuş yaban hayvanları, Kore'de bulunan bitkilerin tohumlarının sergilendiği salonları ile modern eğitimin örneklediği bir okul. Çocuklar bahçede bitki ekimini öğrenirken, okulun duvarlarında İngilizce derslerinden bölümlerin panolarla sunulduğu okulda bizim için bir bale gösterisi de hazırlanmış. Kız öğrenciler modern müzik eşliğinde bir performans sergilediler. Sonra müzik salonuna geçtik. Şarkıların yanında, geleneksel kıyafetler içinde Kore'ye özgü bir müzik aleti olan gayegeum çalan minik öğrenci gerçekten izlenmeye değer güzellikte idi.

Öğrencilerin masa tenisi gösterisi ise tam bir spor ziyafeti tadı verdi. Bu alandaki yeteneklerine hayran kaldık.

Günün sürprizi öğle yemeğinde masada ördek barbekü, geleneksel Bibimbap.

Nehir kenarındaki Juche İdea Kulesi, sonsuza kadar yanacak olan ateşi ile ebedi Kore ideolojisini temsil eden, gerçekten çok görkemli bir kule. Çok geniş ve heykellerle süslü bir meydanın ortasına yerleştirilmiş.

Yoğun görsellerle dolu günün ardından otelimize döndük.

Bugün Kuzey Kore maceramızın son tam günü. Pyongyang'dan 40 dakikalık bir kara yolu ile Nampo'ya gidiyoruz. UNESCO Dünya Mirası Koguryo kral mezarlarından Kongso Koguryo Tomb'u göreceğiz. Bu kral mezarı da Koryo Hanedanında Kral Gyong Hyo'nun mezarı ile benzer özellikleri gösteriyor. Kümbet şeklinde ve mezar odasının duvarlarında doğal boyalarla yapılmış duvar resimleri var. Resimlerde, o devrin yaşam biçiminden sahneler ve kralın gücünü temsil eden ejder figürleri bulunuyor.

Kongso Koguryo Tomb ziyaretimizden sonra Pyongyang'a döndük. İkinci olarak sırada Mangyongdae Çocuk Kültür Sarayı var. Okul ve okul sonrası çocuklar için aktivite merkezi olarak 15 Nisan 1989 tarihinde açılmış olan bu merkezde pek çok farklı etkinlik gerçekleştiriliyor. Bazı salonlarda öğretmenler çocukların okul derslerine yardım ederken bazı salonlarda da geleneksel Kore yazı biçimi, bale, müzik, resim, ipek ipliklerle tablo yapımı, bilgisayar eğitimi gibi konulara yer verilmiş. Olimpik yüzme havuzunda atlama kuleleri mevcut. Salonlar rengârenk, iç açıcı renklerle boyanmış. Son olarak tiyatro salonuna davet edildik. Salonda her yer pırıl pırıl ışıklandırılmıştı. Çocukların rol aldığı harika bir müzikal performans sergilediler. Tam anlamıyla olağanüstü ve çok etkileyici bir görsel gösteri oldu. Hepimizin yüzü gülüyor, hayranlık ve mutlulukla gülümsüyorduk.

Otelimize dönerken programımızda bulunan Pyongyang Mirae Bilim Adamları Caddesi yürüyüşünü yaptık. Pek çok modern mimariye sahip yapının, iki yanını çevrelediği geniş bir cadde Mirae Caddesi. Çiçeklerle süslü parkları, geniş kaldırımları, şık otobüs durakları ile kendinizi Dünyamızın ünlü metropollerinden birinde yürüyor sanabilirsiniz. Bir yandan da rehberimiz caddenin yapılış amacını anlatıyor. Mirae Caddesi, Kuzey Kore liderinin bilim alanında başlattığı bir hamleyi gösteriyor. Bu cadde ve apartmanlar, bilim insanları ve üniversite profesörlerinin ikameti için yapılmış. Dayalı-döşeli geniş, aydınlık, ferah daireler bilim çalışanlarının aileleri ile rahat bir yaşam sürmeleri için yapılmış. Ekonomisi daha çok tarım ve yeraltı kaynaklarına bağlı gibi görünen çok da zengin olmayan bir ülke için ilk atılması gereken adımlardan biri bu bence de. Ülkenin bilim altyapısını kurmak ve geliştirmek, teknik ve ekonomik kalkınmanın ve dışa bağımlılığı adım adım azaltmanın giriş kapısı. Sosyal medyada hakkında pek çok dedikodu dolaşan, zaman zaman yaptığı politik çıkışlarla da bunu körükleyen Kuzey Kore lideri için birden pozitif düşünceler geçmeye başladı aklımdan. Rehberimiz ile oldukça yakınlaşmıştık bu kısa beraberliğimizde. "Lider Kim Jong-Un kaç yaşında, çocukları var mı?" diye sordum. Rehberimizin cevabı hepimizi şaşırttı. Bunlar halka açık bilgiler değilmiş. Halk lider hakkında hiçbir şey bilmezmiş. Bu bilgi üzerine konuşmanın yönü bir anda lider konusuna döndü. Bir eşi olduğu bile resmi bilgi değilmiş. "Görsel medyada yanında gördüğümüz genç kadının eşi olduğunu düşünüyoruz" dedi rehberimiz. "Lider evli mi değil mi? Çocuğu var mı? Nerede okudu, eğitimi nedir? Nerede yaşıyor? Nasıl biridir?" Bir anda özgür ve iletişime açık Dünyam tepetaklak oldu sanki. Ama rehberimiz şaka yapmıyordu. Gerçekten lider ve ülkede her alanda gerçek durum nedir bilmiyordu. Sadece "Biz coğrafi konum olarak çok riskli bir bölgedeyiz. Rusya, Çin, Japonya ve düşmanımız Amerika Birleşik Devletleri ile sınırlarımız var. Her an topraklarımızı işgal edebilirler. Bizi liderimizin gücü koruyor" diyor ve buna inanıyordu. Ama düşünebilen her eğitilmiş insan gibi merak ediyor ve gerçeği istiyordu. Bunu konuşmanın devamındaki sorulardan anlıyorum. Dünya neler konuşuyor? Sosyal medyada lider ile ilgili hangi bilgiler dolaşıyor? Yanındaki genç kadın gerçekten eşi miymiş? Başka hangi bilgiler var?

Biz de bildiğimiz kadarı ile cevaplandırmaya çalışıyoruz bir Korelinin Kore'ye ilişkin sorularını. Bir koyun sürüsünü kapalı bir alana koyup güçlü çoban köpekleri ile koruyarak dış dünyadan izole edebilir, idare edebilirsiniz belki,

ama iletişimin tavan yaptığı, bir insanın evinden çıkıp arabasına doğru yürürken kaç adım attığının uydu aracılığı ile görüntülenebildiği günümüz Dünyasında “bu bir insan grubuna yapılabilecek en büyük kötülük mü acaba” diye düşünüyorum. Diğer yandan yiyecekler, kimyasallar bir yana yanlış bilgilendirme, dini propaganda, toplumların yaşam haklarına el uzatan tröstlerin daha fazla para kazanmak için sahneledikleri senaryolar, terörizm ve daha pek çok kötülükten bir toplumu korumanın yolu da olabilir mi düşüncesi de kenarından köşesinden düşüncelerime sızmaya çalışıyor.

Emin olduğum ise, Dünyadan izole bir ülke kavramının anlamını ilk kez gerçekten kavradım Kuzey Kore’de.

Son akşam yemeği ve otelimiz. Son gece uykum yeterli olmadı, karışan aklımın sakinleşmesine. Havaalanında, bizi çok rahat ettiren, samimi ve bilgili rehberimize sarılıp veda ederken Kuzey Kore’de sanki dev bir vitrin içinde dolaşmışım da camların ötesini görememişim duygusu taşıyordum.

Heyecan verici başka bir coğrafyada buluşmak dileğiyle esen kalınız. ■

Hijyen ve Sanitasyon

Yönetim Sistemi Belgelendirmesi

TSE
TS 13811
HSYS

Bilgi için: 0 312 416 63 81

Email: ekirbas@tse.org.tr

...Your Global Partner for Measuring Energy

